

Hazırgiyim ve Konfeksiyon Sektörü Açısından

RUSYA FEDERASYONU

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER GENEL VE SEKTÖREL BİLGİLER

İTKİB GENEL SEKRETERLİĞİ
HAZIRGIYIM ve KONFEKSİYON ŞUBESİ

AĞUSTOS 2015

2014 TRADEMAP / İTC VE
2015 EKONOMİ BAKANLIĞI BİLGİ SİSTEMİ VERİLERİ
İLE REVİZE EDİLMİŞTİR

Hazırgiyim ve Konfeksiyon Sektörü Açısından RUSYA FEDERASYONU

İÇİNDEKİLER

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER	3
Giriş	3
Temel Ekonomik Göstergeler	4
Ekonomi	5
Ekonomide Güncel Gelişmeler	6
Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri	7
Marka Bilinci	7
Dağıtım Kanalları	8
Tüketici Davranışları	9
Rusya Giyim Pazarı	11
Rusya Giyim Pazarındaki Trendler	13
Lojistik ve Altyapı	15
Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları	16
Çalışma Uygulamaları	16
İş İlişkileri	17
İş Uygulamaları	17
İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar	17
II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ	19
Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat	19
En Çok İthal Edilen Ürünler	19
En Çok İhracat Yapılan Ülkeler	20
En Çok İthalat Yapılan Ülkeler	20
III. RUSYA'NIN HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ	22
Rusya'nın Hazırgiyim ve Konfeksiyon Dış Ticareti	22
En Çok Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler	23
Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Hazırgiyim ve Konfeksiyon Ürünleri	25
Rusya'nın Tekstil Dış Ticareti	25
IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ	27
Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti	27
Türkiye – Rusya Federasyonu Hazırgiyim ve Konfeksiyon Dış Ticareti	32
Türkiye'nin Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri	35
Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Dış Ticareti	36
V. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ	39
VI. YARARLANILAN KAYNAKLAR	40

Hazırgiyim ve ve Konfeksiyon Sektörü Açısından RUSYA FEDERASYONU

I. RUSYA FEDERASYONU HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Giriş

Rusya Federasyonu Türkiye'nin yakın komşularından biridir. Ülke, Karadeniz ve Hazar Denizi'nden Bering Boğazı'na ve Japonya'ya kadar olan 17 milyon kilometre karelik bir coğrafya üzerine yayılmıştır. Rusya Federasyonu, yüzölçümü olarak dünyanın en büyük ülkesi durumunda olup, kuzey yarım kürede 11 saatlik zaman farkına sahip bir coğrafyada bulunmaktadır. Bu geniş coğrafyada çeşitli yer altı ve yer üstü zenginlikleri bulunmaktadır. Zenginliklerin başında doğal gaz, petrol ve kömür olmak üzere enerji kaynakları ile çeşitli madenler gelmektedir.

Rusya Federasyonu'nda çeşitli ırk, din ve etnik kimliklere mensup 142 milyon civarında bir nüfus mevcuttur. Nüfusun %73 gibi çok yüksek bir oranı şehirlerde yaşamaktadır. Rusya, eğitim düzeyi oldukça yüksek olan ülkelerden biri olarak bilinmektedir. Nüfus anlamında tek bir dezavantajı vardır; o da, nüfus artış hızının negatif olması dolayısıyla, azalan ve yaşlanan bir nüfus yapısı ile karşı karşıya olmasıdır.

Demografik gelişmesi, negatif yönde bir trend sergilemesine rağmen, giderek zenginleşen ve genişleyen orta sınıfı ve tüketici alışkanlıkları yönüyle Batılılaşan bu pazarın gelecekte daha da önemli hale geleceği bir gerçektir. 142 milyon nüfusu ile Rusya'da yaklaşık 75 milyon kadın ve 67 milyon erkek nüfusu bulunmaktadır. Yaş grubuna göre ise, 0-14 yaş arası nüfus 20 milyonun altındayken, 15-64 yaş arası 100 milyon, 65 yaş ve üzeri nüfus ise 20 milyonu aşmıştır. Yıllardır nüfusta görülen düşüş eğilimi nedeniyle, genç nüfus azalmaktadır. Bunun sonucu olarak da hem iş gücüne katılan nüfus azalmakta, hem de gelecekte sosyal güvenlik sisteminin sürdürülebilirliğini tehlikeye düşürmektedir. Dünya hazırgiyim tüketiminin büyük bir kısmını gerçekleştiren kadın nüfusun ülkede fazla olması da, pazarın geleceği ve önemi açısından dikkate alınması gereken belirleyici bir faktördür.

Rusya Federasyonu'nun büyük ticaret merkezleri başta iki büyük kent olan Moskova (13 milyon nüfus) ve St. Petersburg (5,1 milyon) olmak üzere nüfusu bir milyonu aşan 13 şehirdir. İki büyük kentin yanında Novograd (1,5 milyon), Novosibirsk (1,5 milyon), Yekaterinburg (1,4 milyon) Omsk (1,2 milyon), Kazan, Nizny, Perm, Samara, Ufa ve Chelyabinsk diğer önemli ticaret merkezleridir. Orta sınıfın büyük bir kısmı Moskova ve St. Petersburg'da yerleşiktir. Son yıllarda Rusya Federasyonu'nda harcanabilir gelir ve tüketimin artması sonucunda tekstil ve hazırgiyim pazarındaki büyüme de devam etmektedir.

Temel Ekonomik Göstergeler

Rusya, zengin petrol ve doğalgaz kaynakları ile dünyanın önemli ekonomileri arasında yer almaktadır. Petrol ve doğalgaz ihracatının yanısıra silah ihracatı da Rusya milli gelirinin önemli bir kısmını oluşturmaktadır. Aşağıda verilen temel sosyal ve ekonomik göstergeler, Rusya ekonomisinin gücünü ortaya koymaktadır.

Başkenti	Moskova
Yüzölçümü	17.075.400 km²
Nüfusu	142,5 milyon (2014)
Ortalama Yaşam Süresi	Erkek (66), Kadın (76)
Nüfus Yapısı	0-14 Yaş: % 16 15-64 Yaş: % 71 65 ve üstü: % 13
Para Birimi	Ruble
Kişi Başı GSYİH (s.a.p.)	18.500 bin \$ (2014)
GSYİH Artış Oranı	% 0,5 (2014)
Sektörlere Göre GSMH	Tarım % 4 Sanayi % 37 Hizmet % 59
İşgücü Sayısı	75,3 milyon
Başlıca İhracat Ürünleri	Petrol, doğal gaz, ağaç ve orman ürünleri, kimyasallar, demir-çelik.
Başlıca İthalat Ürünleri	Makine ve ekipman, taşıt araçları, gıda, hazır giyim, demir-çelik, kimyasal ürünler.

Ekonomi

1989 yılı sonunda Berlin Duvarı'nın yıkılması ve sosyalist sistemin çöküşe geçmesi ile birlikte, Rusya Federasyonu piyasa ekonomisine yönelmiştir. Kendi içinde önemli direnişlerle karşılaşmasına ve zaman zaman reformların yavaşladığına dair şikayetlere rağmen, geçen yıllarda piyasa ekonomisi alanında büyük mesafeler kaydedilmiştir.

Son yıllarda dünya hammadde ve enerji fiyatlarındaki hızlı artışlar, Rusya Federasyonu'nun ekonomik ve sosyal gelişmesine büyük bir katkı sağlamıştır. Ülkenin Gayri Safi Yurtiçi Hasılası (GSYİH) hızla artmaktadır. Buna bağlı olarak kişi başına harcanabilir gelir, reel ücretler ve tüketim de hızla artmaktadır. Öte yandan, ülkede bir çok alanda yapılan iç üretim kalite ve miktar olarak genel tüketimi karşılayamadığı için, ithalat hızlı bir şekilde artmaktadır.

Rus hükümeti, ülkenin doğal kaynak ihraç ederek gelişmesini sürdürmeyeceğinin bilincinde olarak, sanayileşme politikaları oluşturmaya gayret etmektedir. Öncelikle yurt içindeki talebin karşılanması, akabinde ise Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve diğer ülkelere yönelik ihracatın artırılması amacıyla dönük olarak üretim yapacak sanayi tesisleri için yabancı sermaye dahil çeşitli unsurları harekete geçirme gayretindedir.

Gümrüklerde yaşanan sorunlar ve yüksek vergiler, iç piyasadaki talebi karşılamak üzere yerli üretimi teşvik eder mahiyettedir. Talep, ekonomik gelişmeye paralel olarak canlılığını korumakta ve üretimi yönlendirmektedir.

İstatistiki anlamda Rusya Federasyonu hala "geçiş ekonomisi" özelliğini korumaktadır. Hem Rusya Federasyonu'nda, hem de Rusya Federasyonu ile ticari ilişkisi olan ülkelerin bir çoğunda kayıt dışı işlemlerin yaygın olmasından dolayı özellikle tüketim mallarının ithalat istatistiklerinin gerçek rakamların oldukça altında olduğu bilinmektedir. Federal İstatistik Servisi'ne göre, kayıt dışı ekonomi alanına kendi tüketimi için yapılan üretimler, resmi olmayan ve kayıt dışı ücretler de dahildir. Öte yandan, kayıt dışı ekonomide istihdam olunan nüfusun toplam aktif çalışabilir nüfusun % 17-18'ine ulaştığı ve bunun da 13 milyon nüfusa denk geldiği de vurgulanmaktadır.

Öte yandan, son yıllarda Rusya'da ortalama gelirden ciddi artışlar olmasına rağmen, gelir artışı halk arasında adil bir şekilde dağılmamaktadır. Bu çerçevede, ülke genelinde gelir dağılımındaki adaletsizlik her geçen gün etkisini daha fazla gösterirken, ülkede son 20 yılda yapılan reformlar sonucunda en zenginlerin servetini ikiye katladığı en yoksul grubun ise 1,5 kat daha fakirleştiği belirtilmektedir.

Ekonomide Güncel Gelişmeler

İhracat sektörlerimizin en önemli pazarlarından Rusya'ya Ukrayna krizine bağlı olarak ABD ve AB tarafından uygulanan yaptırımlar nedeniyle ülke ekonomisinde geçen yılın ilk yarısında zaten mevcut olan durgunluk, yılın son döneminde ve yeni yılın ilk yarısında petrol fiyatlarının düşüşüyle krize dönüşmüş olup ve bu durum Türkiye ve AB gibi Rusya'nın diğer ticaret ortaklarını da olumsuz yönde etkilemektedir. Yaptırımlara ve petrol fiyatlarındaki düşüşe ek olarak Rusya ekonomisinin en önemli sorunları arasında düşük güven ve zayıf yatırım ortamı, azalan iç tüketim ve düşen sanayi üretimi görülmektedir.

Bu arada, 2014 yılının son çeyrek döneminde sürpriz biçimde % 0,4 büyüyen Rusya ekonomisinin, 2015 yılı ilk çeyrek döneminde ise daralmanın kaçınılmaz olduğu belirtilmektedir.

Daralan ekonomiye paralel olarak son yıllarda sürekli artış gösteren perakende satışlarda da bu dönemde ciddi daralma olup, Mart ayında % 8,7 ve Nisan ayında % 9,6 oranındaki düşüşün ardından Mayıs ayında da geçen yılın aynı dönemine göre % 9,2 oranında düşüş kaydedilmiştir.

Yine güncel verilere göre Rusya'da hanehalkı harcanabilir gelirlerinde yılın ilk çeyrek döneminde % 4 oranında düşüş kaydedilmiştir. Ortalama maaşlarda yüksek enflasyon nedeniyle reel olarak son dönemde ciddi düşüş meydana gelmiş olup, ortalama alım gücünün düşmesi, Rusya ekonomisinin omurgasını oluşturan tüketim ve perakende satışları da olumsuz yönde etkilemektedir.

Diğer yandan, devam eden sıkıntılara rağmen daha önceden 2015 yılında % 3,8 oranında daralacağı tahmin edilen Rusya ekonomisinde son tahminler bu daralmanın % 3 – 3,5 aralığında daha düşük bir oran ile atlatılacağı şeklindedir.

Öte yandan, geçen yılın sonunda 1\$ = 80 ruble düzeylerine kadar inen rublenin değeri, Nisan-Mayıs döneminde 1\$ = 50-53 ruble aralığına kadar toparlanmasının ardından Haziran ayını 1\$ = 55-56 seviyesinde kapatmıştır. Rublenin değeri Temmuz ayının ortasında ise 1\$ = 57 ruble seviyesinde seyretmektedir. Bu arada, Rusya'nın en büyük bankası Sberbank'a göre rublenin yılın ikinci yarısında değer kaybetmeyi sürdüreceği ve yılın son çeyreğinde dolar ortalama 60 rubleye ulaşacağı öngörülmektedir.

Mevcut koşullar altında Rusya ekonomisinin dış şoklara karşı dayanıklılığının giderek azaldığı belirtilirken, 2013 yılı sonunda 450 milyar dolar düzeyinde olan döviz rezervlerinin 2014 yılı sonunda 328 milyar dolara gerilediği vurgulanmaktadır. Hazırgiyim ve konfeksiyon ihracatımız açısından da önemli bir pazar olan Rusya ekonomisinde petrol fiyatlarındaki düşüş ve yaptırımların devamı halinde 2015 yılının ikinci yarısında da ciddi bir toparlanma öngörülmekzen, Rusya ekonomisinin önümüzdeki dönemde daha

fazla sıkıntıya girmesinin Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatıyla birlikte diğer sektör ihracatlarını da olumsuz yönde etkilemeye devam edeceği görülmektedir. Bu gelişmeler ışığında Türkiye'nin Rusya'ya kayıtlı hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri ihracatı Ocak-Haziran döneminde dolar bazında % 43 oranında değer kaybetmiştir.

Rusya Pazar Yapısı ve Tüketim Özellikleri

Marka Bilinci

1998 krizi sonrası toparlanan ve özellikle son dönemde yüksek büyüme oranı yakalayan Rus ekonomisinin başarısı, tüketim alanında da sonuçlarını göstermektedir. Özellikle son yıllarda hızla artan petrol ve doğal gaz fiyatları dolayısıyla bu iki ürünün ihracatından gittikçe artan oranda gelir elde eden Rus ekonomisinde, reel ücretler ve tüketim harcamaları artışı yıllık GSMH artışının çok üzerinde seyretmektedir. Ekonomik büyümeyle paralel olarak yükselen reel ücretler, tüketim harcamalarını doğrudan etkilediğinden, iç tüketim artışı da eskiye göre kıyaslanmayacak düzeyde artmış durumdadır.

Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere, büyük şehirler ve yerleşim alanları, sayıları gittikçe artan alışveriş merkezleri ve çoğunlukla yabancı marka ürünler satan lüks tüketim mağazalarına ev sahipliği yaparken, bütün bu gelişmeler yeni Rusya'da gittikçe zenginleşen ve güçlenen orta sınıfa işaret etmektedir.

Hızla artan zenginlik, orta ve üst kesimin tüketim alışkanlıklarını ve moda trendleri de değiştirmektedir. Şehirlerin ana caddeleri bir yandan McDonalds, Starbucks, kapuçino barlar gibi Batı tarzı tüketim sembolleriyle dolarken, Adidas, Benetton, Diesel, Mango gibi uluslararası moda, giyim ve spor markaları da orta ve üst kesim tüketiciye hitap etmek adına çoktan alışveriş merkezleri ve mağazalarda yerlerini almış bulunmaktadır.

Dünya markaları Moskova'daki yerini aldıkça, Rus tüketiciler daha da bilinçlenmiş ve seçici hale gelmiştir. Özellikle, orta ve üst tüketici segmenti, daha rasyonel bir marka-kalite-fiyat dengesine sahiptir. Öte yandan, rasyonel tüketici tercihinin yanı sıra, giderek yaygınlaşmaya başlayan yeni bir eğilim de genç nesil arasındaki marka özentisidir. Giderek artan kaliteli ürün beklentisinin yanı sıra Rusya pazarı, marka özentisinin de dikkate alınması gereken bir pazardır.

Rusya'da periyodik olarak yayınlanan 'The Russian Fashion Retail Market' adlı bülteninde yer alan bir habere göre, Rus tüketicisi, özellikle son yaşanan ekonomik krizin de etkisiyle, satın aldığı giyim ürünlerine ödediği paranın karşılığında ürünün kalitesi ve imajının yanı sıra özellikle menşesi ve nerede üretildiği konusunda daha da hassas hale gelmiştir. Doğu Avrupa veya Asya menşeli ürünlere yüksek fiyatlar ödemek istemeyen Rus tüketicisinin,

konu Rusya menşeli fakat İtalyan veya Alman isimleri taşıyan yerli ürünlere gelince kafası karışmaktadır. Moskova'da yaşayan tüketiciler giyim ürünleri satın alırken nerede üretildiğinden çok imaj ve kalite konusuna odaklanırken, Rusya'nın diğer bölgelerinde ise tüketiciler klasik anlayışla marka ve imajdan önce malın nerede üretildiği noktasına daha çok önem vermektedirler.

Dağıtım Kanalları

Rusya'da ulaşım ve dağıtım kanallarının yeterince gelişmemiş olduğu görülmektedir. Ancak son zamanlarda ciddi gelişme kaydedilmektedir. Ülkenin coğrafi büyüklüğü ve nüfusun belirli merkezlerde yoğunlaşması malların dağıtımını bakımından Moskova ve St. Petersburg'un başlıca dağıtım merkezleri olması sonucunu doğurmuştur. Özellikle Moskova ve St. Petersburg başta olmak üzere büyük şehirlerde son bir kaç yıldır iyi organize olmuş dağıtım kanalları oluşmaya başlamıştır. Bu kanallar Güney Rusya, Volga Bölgesi Sibiry ve Rusya'nın doğu bölgelerine doğru gelişerek yayılmaktadır. Büyük perakende zincirleri de halen ülkenin batısındaki büyük şehirlerde konumlanmıştır. Dağıtım zincirinde gelişmiş ekonomilerde tek olması gereken toptan satış kanalında birbirine mal transfer eden birden fazla toptancı (ara toptancılar) bulunmaktadır. Alışveriş merkezleri büyük şehirlerde hızla yayılmaktadır. St. Petersburg ülkeye batıdan Vladivostok ise doğudan giren mallar için kapı vazifesi görmektedir.

1990'lı yılların başından itibaren serbest piyasa sistemine geçen Rusya'da, ekonomi sürdürülebilir bir büyüme içine girmiş ve aynı zamanda siyasi istikrar sağlanmıştır. Buna paralel olarak orta sınıf giderek artmış ve güçlenmiştir. Genel olarak yaşam standartlarının yükselmesi ve orta sınıfın artması sadece tüketimi değil aynı zamanda ülkede kaliteli ürünlere olan talebi arttırmakla kalmamış, Batı tarzı alışveriş kültürünün yaygınlaşmasına da neden olmuştur. Buna ek olarak, bankacılık sisteminin güvenilir olmaması nedeniyle, Ruslar daha çok harcamaya ve az yatırıma yönelmişlerdir

Ülkede, S.S.C.B. döneminden kalma merkezi ekonomi modeli ve ticari düzenlemeler nedeniyle düzensiz ve verimli olmayan bir dağıtım kanalları yapısı mevcuttu. Fakat serbest piyasa ekonomisine geçiş ve Batı tarzı tüketim kültürünün yayılması sonucu, son yıllarda ülkede serbest piyasa koşullarına uygun bir dağıtım sistemi gelişmektedir. Toptancılık, büyük ticaret merkezleri, zincir mağazaları, hipermarketlerin gelişmesi ve büyük şehirlerde ticaretin canlanması sonucu, bu yapıların bütün ülke çapına yayılmaya başlamasına paralel bir dağıtım sistemi gelişmektedir.

Yukarıda sayılan faktörlerle birlikte perakendecilik alanına yapılan yatırımlar dolayısıyla, son yıllarda pazarın ticaret hacmi yüksek oranlarda büyüme göstermiştir. Uzmanlara göre, GSYİH'daki büyümenin motoru petrol fiyatlarındaki artış ve perakende sektöründeki büyüme olmuştur.

Ülkede ilk hipermarket 1997 yılında açılmıştır. Bugün yerli ve yabancı irili ufaklı bir dizi zincir mağazalar ve hipermarketler açılmıştır. Bunların %80'inden fazlası Moskova ve çevresinde bulunmaktadır. 2005 yılından itibaren perakendecilik sektörü diğer bölgelere de yayılmaya başlamıştır. Bu bölgelerin başında, nüfusu bir milyonu aşan kentler gelmektedir.

Rusya'da harcanabilir gelirin artması sonucu, yabancı yatırımcılar Moskova ve St. Petersburg dışına da yayılmaya başlamışlardır. Perakendecilik ağının gelişmesi, beraberinde lojistik sektörünün gelişimini de getirmiştir. Modern alışveriş merkezlerinin Moskova ve St. Petersburg dışındaki bölgelere de yayılması, bölgelerarası dağıtım kanallarının gelişmesine zemin hazırlamaktadır.

Perakendecilik sektörünün yoğunlaştığı iki federal kent olan Moskova ve St. Petersburg, aynı zamanda ülkenin iki büyük kenti ve iki büyük pazarıdır. Bu iki büyük kent, ülkenin orta sınıf ve perakendecilik sektörünün %80'inden fazlasına sahiptir. Moskova'nın payı St. Petersburg'la kıyaslanmayacak kadar büyüktür.

AC Nielsen tarafından Rus tüketicisinin alışkanlıkları ve Rusya'daki perakende trendlerini araştırmak üzere Moskova ve St. Peterburg şehirlerinde yapılan "Shopper Trends" adlı araştırma önemli tespitlerde bulunmaktadır. Araştırma, Rusya'da modern perakendenin ivme kazanmakta olduğunu, ancak diğer gelişmiş pazarlar ile karşılaştırıldığında başarı kazanabilmesi için daha çok gelişmeye ihtiyacı olduğuna işaret etmektedir. AC Nielsen'in araştırma öncesi çokuluslu ve yerel perakendeciler ile yaptığı anketlere göre Rusya perakende sektörünün karşılaştığı en önemli sorunların başında verimli tedarik zinciri (efficient supply chain), stok ve kategori yönetimi, pazara "private label" ürünlerin tanıtılması ve müşteri bağlılığının desteklenmesi konuları gelmektedir. Rus üretici ve perakendecilerin özellikle, farklı markaların satışları yerine ürün kategorilerinin satışını öngören "kategori yönetimi" gibi gelişmiş piyasa araçlarının daha çok farkına varmaya başladıkları tespit edilmiştir.

Tüketici Davranışları

Rusya Federasyonu'ndaki tüketici davranışları, dünyanın herhangi bir ülkesinde yaşayan tüketicinin davranış kalıplarından genel olarak bir farklılık göstermez. Bireysel davranış dikkate alındığında, gelirine göre tasarruf eğilimi yüksek olmayıp, tüketim eğilimi yüksektir. Rusya için yeni olan, reklamların tüketici üzerindeki etkisinin yüksek olmasıdır. Tanıtım ve reklam tüketici tercihlerini değiştirebilirken, promosyonlar, satışlar üzerinde etkili olabilmektedir.

Rus tüketicisinin öncelikle dikkate aldığı unsurlar, fiyat ve kalitedir. Tüketim mallarına olan talep ise yüksektir. Gelir dağılımı düşük olan kesimler öncelikle ihtiyaç karşılama yönünde hareket etmektedir. Ancak, zaman

içerisinde çok çeşitli ithal tüketim malı ülkeye girdiğinden kalite kriteri ön plana çıkmıştır. Gelişmiş ülke ürünlerine yoğun bir ilgi mevcuttur. Menşee ülke mal tercihinde etkili olmaktadır ve ne yazık ki, Türk menşeli ürünler hakkında, bavul ticaretinin etkisiyle olumsuz bir imaj bulunmaktadır. Ancak, son dönemlerde bu pazara yönelen kaliteli Türk ürünleri bu imajı düzeltmekte etkili olmaktadır.

Temel pazarlama yöntemleri bu ülkede yeni yeni yayılmaktadır. Alışverişlerde tüketici tarafından kullanılan ödeme şekli nakit ödemedir. Pazarlama stratejilerinde, Rus vatandaşının, yıllar boyu dünyada süper güç olmuş bir ülkenin bireyi olduğu dikkate alınmalıdır. Rusya'nın değişik etnik gruplardan oluşan bir nüfusu barındıran çok geniş bir ülke olduğu dikkate alınarak, tüketici zevk ve tercihlerinde de bu durum göz ardı edilmemelidir.

Rusya Federasyonu'nun nüfus yapısı, gelişmiş ülkeler gibi azalan bir trend izlemektedir. Ülke nüfusu aynı zamanda şehirleşen, zenginleşen ve harcayan bir eğilim göstermektedir. Tüketim alışkanlıkları açısından da gittikçe Batı toplumuna benzemektedir. Büyük alışveriş merkezleri ve süpermarketler başta Moskova ve St. Petersburg olmak üzere diğer büyük şehirlerde de alışverişin merkezi olma yolundadır. Orta sınıfın toplam tüketimdeki payı gittikçe artmakta ve yüksek kalite ile markalı ürünlere talep günden güne artmaktadır.

Moskova'da bulunan Sosyal Politikalar Enstitüsü'nün yaptığı bir çalışmaya göre, Rus halkının % 1'ini en zengin elit kesim oluştururken, diğer uçta % 10'luk bir kesim en fakir grubu oluşturmaktadır. Nüfusun % 20'sini orta ve üst-orta gelir grubu olarak adlandırabileceğimiz bir kesim oluştururken, kalan %70 ise alt-orta gelir grubuna giren çoğunluk olarak değerlendirilmektedir. Bu oranlar 1998 krizi sonrası dönemde de çok farklı değildi, ama aradan geçen sürede %20'yi oluşturan orta ve üst-orta gelir grup daha da zenginleşmiştir, zira bu kesim çoğunlukla petrol, doğal gaz ve bankacılık gibi Rusya'nın en hızlı büyüyen sektörlerinde çalışmaktadır.

Rusya'da yapılan bir araştırmaya göre, Rus toplumunun yaklaşık %60'ı ucuzluk mağazalarından tekstil ve hazır giyim satın almaktadır. Toplumun büyük bir kısmı düşük kalite satan semt pazarlarından tekstil, konfeksiyon ve tüketim ürünleri almaktadır. Aynı zamanda, Rusya'da orta sınıf gelişmeye devam etmektedir. Bu da, beraberinde yüksek katma değerli ürünlere talebi arttırmaktadır. Toplumun yaklaşık %15'i yüksek kaliteli ve markalı ürün kullanmaktadır. Rusya'da yüksek katma değerli tekstil ve hazır giyim pazarında en önemli ülkeler İtalya, Almanya, Polonya, Finlandiya ve İspanya'dır. Düşük katma değerli ürünler ise Türkiye, Çin, Pakistan, Hindistan ve Tayvan'dan tedarik edilmektedir. Yerli markalar da son yıllarda gelişmektedir. Fakat yerli üreticiler marka için daha çok yabancı kelimeler kullanmaktadır. Çünkü, Rusya pazarında tüketiciler yabancı marka ve kaliteye daha fazla güven duymaktadır. Rusya'da taklit markalar oldukça fazladır.

Rusya Giyim Pazarı

Günümüzde Rusya hazır giyim pazarı en çok gelecek vadeden dinamik bir alan sayılmaktadır. Rusya giyim ve ayakkabı pazarı, yerli üretimin gerek kalite ve çeşit, gerekse hacim bakımından yetersiz kalması nedeniyle büyük ölçüde ithal ürün ve markaların hakimiyeti altındadır. Rusya giyim pazarı ve tüketimi ile ilgili diğer çarpıcı bir gerçek de, Avrupalı tüketicilere oranla Rus tüketicisi harcanabilir gelirin daha büyük bir bölümünü giyim, ayakkabı, çanta ve aksesuar harcamalarına ayırmakta ve ciddi bir ekonomik kriz yaşanmadıkça bu harcamalarından taviz vermemektedir. Mevcut harcama payları içinde kadınların giyim ve özellikle ayakkabı, çanta ve aksesuar harcamaları erkeklerden daha fazla olmasına rağmen, erkeklerin giyim-kuşam ve tarzlarına giderek daha fazla özen göstermelerine paralel olarak erkek giyim harcamalarında artış hızı daha fazladır. 2013 yılında Rusya genelinde toplam giyim, ayakkabı, çanta ve aksesuar harcamalarının % 5-6 oranında arttığı tahmin edilmektedir.

Bu kapsamda "Step by Step" adlı pazar araştırma kuruluşunca yayımlanan 'Rusya Giyim Pazarının Analizi' adlı rapora göre, ortalama bir orta sınıf insanı tüm aile bütçesinin en az %15'ini giyim için harcamaktadır. Bu rakamın ileride daha da artacağı iddia edilmektedir. Aynı raporda yeralan RBK (RosBusinessConsulting) Şirketi'nin tahminlerine göre Rus giyim eşyası pazarının hacmi 50 milyar doları aşmış bulunmaktadır. Pazarın büyüme hızının nispi kararlılığı %13-15'ler seviyesindedir. Ancak küresel krizin etkileriyle bu beklentiler belli bir oranda aşağıya çekilmiştir.

Diğer bir uluslar arası araştırma şirketi olan PMR tarafından yapılan araştırmaya göre Rusya genelinde toplam perakende harcamaları içinde giyim ve ayakkabı harcamaları, gıda harcamalarından sonra 2. sırada yer almaktadır.

Rusya genelinde giyim ve ayakkabı harcamalarının perakende hacminin 2014 yılında 75 milyar dolara ulaştığı hesaplanırken, giyim harcamalarında en büyük artışın en çok çocuk giyim ve ayakkabı harcamalarından kaynaklandığı öngörülmekte, spor giyim ve günlük giyim harcamalarında da ciddi artışlar olduğu tahmin edilmektedir.

2005 yılında Rusya toplam hazır giyim pazarında % 12 pazar payına sahip olan çocuk giyim segmenti, payını 2010 yılında % 18'e çıkarırken, 2014 yılında ise bu oran % 20'ye ulaştığı öngörülmektedir.

RBK tarafından yapılan hesaplamalara göre ise, araştırılan pazarda erkek giyim eşyaları diliminin hacmi 9 - 9,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Erkek giyim eşyalarının satış hacmi, farklı değerlendirmelere göre parasal bazda yıllık %20-30 artmaktadır.

Rusya'da iç giyim pazarı ise, toplam giyim eşyaları cirosunun %10'unu teşkil eder ve 2,5 - 3 milyar dolar hacminde olup yıllık %10-12 oranlarında büyümektedir.

Öte yandan, Rusya Hükümetinin, özellikle ithal ürünler ile rekabet etmekte sıkıntı çeken tekstil ve hazır giyim sektörlerine ciddi destekler sağlamayı planladığı bildirilmektedir. Rus tekstil ve giyim sanayinin desteklenmesi için hükümetin almayı planladığı tedbirler arasında ithal taklit ürünlerle daha sıkı mücadele, yerli firmaların reklam kampanyalarına teşvik ile yerli işletmelerin elektrik ve enerji maliyetlerine indirim yer almaktadır.

Son yıllarda dünya markaları Moskova'daki yerini aldıkça, Rus tüketiciler daha da bilinçlenmiş ve seçici hale gelmiştir. Özellikle, orta ve üst tüketici segmenti, daha rasyonel bir marka-kalite-fiyat dengesine sahiptir. Öte yandan, rasyonel tüketici tercihinin yanı sıra, giderek yaygınlaşmaya başlayan yeni bir eğilim de genç nesil arasındaki marka özentisidir. Giderek artan kaliteli ürün beklentisinin yanı sıra Rusya pazarı, marka özentisinin de dikkate alınması gereken bir pazardır. Öte yandan, Rus tüketicisi, özellikle son yaşanan ekonomik krizin de etkisiyle, satın aldığı giyim ürünlerine ödediği paranın karşılığında ürünün kalitesi ve imajının yanı sıra özellikle menşesi ve nerede üretildiği konusunda daha da hassas hale gelmiştir.

Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörü ve diğer ihracat sektörleri açısından son derece önemli bir pazar olan Rusya, son dönemde Batılı ülkelerce uygulanan ekonomik yaptırımlar ve hızla düşen petrol fiyatları nedeniyle ekonomik krizle karşı karşıya olmasına karşın sektörümüz açısından önemini korumaktadır. Bilindiği gibi Rusya son yıllarda artan petrol gelirleri sayesinde halkının da alım gücünün arttığı ve bu doğrultuda hazır giyim tüketicisinin de moda bilincinin ve marka algısının yükseldiği bir pazardır. Bu bağlamda Rusya pazarına yüksek kalitede, son moda ve özgün tasarımlı ürünler sunan Türk hazır giyim sektörü, bu pazarda son yıllarda iyi bir imaj ve kalite algısı yaratmayı başarmış giderek daha fazla tercih edilir hale gelmiştir.

Rusya'da son yıllarda artan hayat standartlarına paralel büyüyen tüketim aynı zamanda perakende pazarını da büyütmüş olup, ülkenin hayat en önemli hayat damarı olan Moskova'nın yanısıra diğer büyük kentler de ticaret ve tüketim açısından önem kazanmış durumdadır. Büyüyen perakende pazarı ve çeşitlenerek karmaşıklaşan tüketici talepleri doğrultusunda Moskova dışındaki büyük kentlerde de yüzlerce fuar düzenlenmekte, yeni AVM'ler açılmakta ve bu AVM'lerde Türk hazır giyim markaları da yeni mağazalar açmaktadır. Geçmişten bu yana Türk hazır giyim sektörü açısından bavul ticareti anlamında büyük önem taşıyan Rusya pazarı böylece yeni dönemde kayıtlı ihracat, markalaşma ve mağazalaşma boyutunda da ileri düzeylere taşınmış ve bu pazarın kalıcı ve önemli aktörleri haline gelmiş bulunmaktadır.

Nitekim, Türk hazır giyim ve konfeksiyon sektörü 2013 yılında Rusya'ya 413 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirmeyi başarmış, 2014 yılında ise

yıl ortasından itibaren Rusya'da başgösteren derin ekonomik kriz nedeniyle talepteki sert düşüğe rağmen bu ülkeye ihracat seviyesini 351 milyon dolar seviyesinde tutmayı başarmıştır. Üstelik bu rakamlara hâlâ ciddi seviyelerde devam edilen bavul ticaretiyle yapılan ihracat verileri de dahil değildir.

Rusya Giyim Pazarındaki Trendler

“Step by Step” adlı pazar araştırma kuruluşunca yayımlanan ‘Rusya Giyim Pazarının Analizi’ adlı rapora göre, Rusya'da giyim eşyalarının gölge üretiminin ve kaçak ithalatın hacmi toplam pazar hacminin yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır. Giyim eşyası pazarında kârlılık oranı eskisi gibi yüksek seviyede kalmaya devam etmektedir. Bu kârlılığı, son yıllarda kızışan fiyat savaşları ve artan rekabet dolayısıyla diğer pazarlarda görmek mümkün değildir.

Son zamanlarda giyim pazarının ana trendi, bölgesel pazarların aktif bir şekilde keşfedilmesi ile kendisini göstermektedir. Pazarların sayısında yavaş bir azalma ve yerini modern ticaret şekillerinin alması (örneğin kitlesele market tipi mağazalar) gözlemlenmektedir. Tüketicilerin belirli markalara ve ürünlerin kalitesine yönelmesi artış göstermektedir. Gelecekte de marka faktörü etkisinin güçleneceği tahmin edilmektedir.

Şu anda giyim eşyalarına yönelik talep artış halindedir. Tüketici pazarı, özellikle Rusya'da imal edilmeyen ürün grubunda yabancı üreticilerin ürünlerine karşı artan talebi dikkate almak suretiyle oluşturulmaktadır. Yabancı firmalar iç pazarda varlıklarını aktif bir şekilde genişletmektedirler.

Son yıllarda en çok gelişme gösteren Rus şirketleri erkek giyim üreticileridir. Pazarda en çok talep gören ürünler ise erkek takım elbiseleridir. Aynı zamanda, son yıllarda çocuk takım elbiselerine olan talep de artmıştır. Piyasa analistleri bu artışı bir çok okulun zorunlu üniforma uygulamasına geçişiyle açıklamaktadır.

Rusya'da uygun fiyata marka giyim pazarı gelişmektedir. Bu durum, yerli giyim perakendecilerine Batı markalarıyla rekabet etme şansı doğurmakta ve tekstil ve konfeksiyon sanayiinin krizden çıkması için olanak sağlamaktadır.

Giyim perakendeciliği segmentindeki ana eğilimler aşağıdaki gibidir:

- Küçük multi-brand perakendecilerin büyük ağlar tarafından satın alınması;
- Dünya giyim üreticilerinin mono-brand mağazalarının sayısının artması;
- Ortalama mağaza alanlarının artması;
- Farklı demografik segmentlere yönelmeler;

- Bayilikle çalışan ağların gelişmesi
- Dar alanlarda uzmanlaşmış ağların gelişmesi.

Moskova, fiyat ve miktar bakımından, ve ayrıca, faaliyet gösteren mağazaların sayısı ve söz konusu mağazaların pazara girme hızı bakımından giyim eşyası perakende ticaretinde liderliğini korumaktadır. Bu alanda Rusya'nın başkenti dünyanın çoğu kentlerini geçmektedir. Moskova'nın payının tüm pazarın %40'ı olduğu tahmin edilmektedir. Bir diğer lider de %17 ile St. Petersburg'dur. Fakat yeni pazar akımı aktif bölgesel genişleme yönünde ve neredeyse tüm önde gelen oyuncular bölgesel perakende zincirleri açmakta ya da lisanslı bayilikler sunmaktadır.

Uzmanların görüşüne göre, birkaç yıl içerisinde Moskova giyim pazarının doygunluk noktasına gelmesi beklenmektedir ve buna bağlı olarak, perakendecilerin Rusya'nın yüksek tüketim seviyesine sahip diğer bölgelerine girmesi özellikle karlı olacaktır.

Pazarın en önemli sorunlarından birisi, ürünlerin yüksek fiyatıdır. Modayı sıkı bir şekilde takip edenler, Moskova'ya ve taşraya göre aynı eşyanın iki katı kadar daha ucuz fiyatla Paris'te almanın mümkün olduğunu söylerler. Böylece, başkent sadece moda değil ürünün fiyatına da renk katar. Bunun en büyük nedeni, moda mağazaların toplandığı Moskova'nın merkezinde kiralık mağaza ve dükkan sayısının yeterli olmamasıdır.

Öte yandan, Rusya ve Doğu Avrupa'da tekstil ve hazır giyim sektörlerinde meydana gelen gelişmelerle ilgili düzenli olarak yayınlanan Textiles Eastern Europe adlı dergide yer alan bir yazıda, Rusya Resmi İstatistik Kurumu Rosstat tarafından yapılan bir açıklamaya göre, Rusya genelinde satılan giyim eşyası ve ayakkabı ürünlerinin yaklaşık yarısı semt pazarları ve açık hava pazarlarında satılmaktadır.

Rus tüketicilerinin açık hava pazarları ve semt pazarlarını ana cadde ve AVM'lerde yer alan marka mağazalarına tercih etmelerinin en büyük nedeni ise aradaki büyük fiyat farkı olarak açıklanmaktadır. Açık hava pazarları ile semt pazarlarında giyim eşyası ve ayakkabı ürünlerinin ucuza satılmasının en büyük nedeni ise çok büyük bölümünün ünlü markaların taklit ürünleri olmasından ileri gelmektedir. Uzmanlar bu durumun kalıcı olmadığını, piyasa yerine oturdukça zamanla giyim tüketiminin açık hava ve semt pazarlarından daha çok anacadde ve AVM'lerde yer alan kayıtlı mağazalara kayacağını belirtmektedirler.

Rus ekonomisinin en önemli sorunlarından biri olan büyük bölümü Uzakdoğu kaynaklı taklit ürünlerin son yıllarda hızla arttığı ve Rusya genelinde yapılan 30 milyar doların üzerindeki toplam perakende satışların % 6'sına denk geldiği belirtilmektedir.

Yine Textiles Eastern Europe dergisinde yer alan diğerk bir yazıda ise, Rusya giyim pazarının krizin etkisinden kurtulduğu, satış kanalları arasında en büyük artışın ise e-ticaret yoluyla internet üzerinden satışlarda yaşandığı belirtilmektedir.

Öte yandan, kriz döneminde diğerk satış kanallarından yapılan giyim ürünü satışları düşerken, internet üzerinden yapılan satışlar kriz döneminde bile az da olsa artmaya devam etmiştir. Bunda en büyük etkenin Rusya genelinde internet kullanıcı sayısının son yıllarda hızla artmasının yanı sıra tüketicilerin online satışlara olan güveninin gelişmesinin de rol oynadığı belirtilmektedir.

Lojistik ve Altyapı

Rusya Federasyonu yaklaşık 17 milyon km² yüzölçümü ve 142 milyon nüfusuyla tüm ürün grupları için önemli ve büyük bir pazar konumundadır.

Ülkenin geniş bir coğrafyaya yayılması lojistik sorunlarını da gündeme getirmekte ve tüketim merkezlerine yakın yerlerdeki yatırımları cezbetmektedir. Moskova, St. Petersburg ve Rostov Bölgesi üretim ve dağıtım kanallarına yönelik yatırımların arttığı bölgeler olarak ön plana çıkmaktadır.

İstatistiklerdeki büyüklüklerden Rusya Federasyonu'nun ulaşım altyapısının geliştiği izlenimi edinilse de, mevcut alt ve üst yapıların eski ve demode oldukları ve coğrafyanın genişliği dikkate alındığında ulaşım altyapısına önemli yatırımlar yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Ülkenin çok geniş bir coğrafya üzerinde olması nedeniyle, ulaşım özellikle demiryolu ağları ile sağlanmış durumdadır. Havayolu ulaşımı da coğrafyanın gerektirdiği ölçüde gelişmiştir, ancak eskimiş terminal binaları ve uçaklar ile hizmet üretilmeye çalışılmaktadır. Ülkenin başlıca havalimanları Moskova, St. Petersburg, Kazan, Yakuts ve Vladivostok'tur.

Karayolu ulaşımında ise, gerek yük gerek yolcu taşımacılığı fazla tercih edilmemektedir. Özellikle ülkenin doğusunda altyapı yetersizliği bulunmaktadır. Transavasya otoyolu projesi ile doğu-batı karayolu ulaşımının geliştirilmesi planlanmaktadır.

Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan taşımalar çoğunlukla karayolu, denizyolu ve demiryolu üzerinden gerçekleştirilmekte olup Rusya'ya yönelik yapılan nakliyelerde ağırlıklı olarak inşaat malzemeleri, makineler, ev tekstili ve gıda ürünlerinin taşındığı görülmektedir. Bu yollarda en çok kullanılan güzergahlar ve süreleri şöyledir;

- Karayolu: Kapıkule'den çıkan tırlar Bulgaristan – Romanya – Ukrayna – Rusya güzergahında ilerlemektedirler. Moskova'ya varış 6 gün almaktadır. Bazen de Sarp ve Gürbulak'tan çıkış yapılmaktadır, ama bu

güzergahlarda Çeçenistan ve Gürcistan'la Rusya'nın yaşadığı sorunlar nedeniyle güvenlik endişesi olduğundan çıkış sayısı çok azdır.

- Denizyolu (Ro-Ro): Samsun'dan Novorossiysk, Zonguldak'tan Kırım (Skadovsky ve Yevpatorya) ve Trabzon'dan Sochi (daha çok sebze gönderimi yapılıyor) güzergahları takip edilmektedir. Gemi bekleme süreleri uzayabildiğinden, maliyet azalmak yerine artabilmektedir.
- Demiryolu: Daha çok konteynırların trene yüklenmesi şeklinde olup, Odesa ve Novorossiysk'e gitmektedir. Bu taşıma yönteminde varış yaklaşık 30 günü bulabilmektedir. Dolayısıyla gıda ürünü ve moda bağlı ürünlerin nakliyesi için tercih edilen bir yöntem değildir.

Rusya Federasyonu ekonomisinin en canlı olduğu şehir hiç şüphesiz, yaklaşık 13 milyon nüfusa sahip olan, başkent Moskova'dır. Ülkemizden gönderilen malların büyük bölümünün varış noktası da (yaklaşık % 85) bu şehir olmaktadır. Federasyon içindeki dağılım bu şehirden sonra Rus şirketleri tarafından gerçekleştirilmektedir. Diğer önemli varış noktaları ise Ufa, Kazan, St. Petersburg şeklinde sıralanabilir.

Rusya İş Kültürünün Temel Noktaları

Rusya'nın zengin kültürel kimliği, tarihinden gelen yansımalar ve geniş coğrafyasının etkisiyle şekillenmiştir. Rusya Federasyonu ile başarılı bir şekilde iş yapmanın en önemli şartlarından birisi de Rusya sosyal ve iş kültürünü anlamak ve buna uygun davranışlar sergilemektir. Rusya pazarında başarılı olmak için dikkat edilmesi gereken unsurlar aşağıda özetlenmektedir.

Çalışma Uygulamaları

- Ruslar için bir iki dakikalık gecikme çok önemli değildir; ancak, randevularınıza zamanında gelmenizi ve dakik olmanızı beklerler.
- İletişim kurmak için son dönemde çoğunlukla e-posta kullanımı tercih edilir.
- Rusya'ya bir iş ziyaretine gitmeden önce, ticaret yapmayı planladığınız firmayı ticari amaçlarınız ve iş teklifiniz hakkında bilgilendirmeniz beklenmektedir.
- Yazılı dokümanlar ve imzalanmış belgeler, Rusya'da iş yapmak için gereklidir. İmzalı olmayan belgelere genellikle güvenmezler.

İş İlişkileri

- Kişisel ve samimi iletişim iş hayatının bir parçasıdır.
- İş toplantılarında fiziksel temas, örneğin omuza dokunma (veya sarılma gibi) olumlu bir işarettir.
- Anlaşmazlık (ihtilaf) halinde resmi bir tutum içine girmekten kaçının ve unutmayın ki Ruslar daha kişisel bir yolla size yanıt vereceklerdir.

İş Uygulamaları

- Kartvizit kullanılması son derece gereklidir. Kartvizitin bir tarafının Türkçe, diğer tarafının Rusça olması yararlı olacaktır.
- Sunumlar açık ve net, anlaşılması kolay olmalıdır. Önemli olan sizin bilgi birikiminiz, profesyonelliğiniz ve uzmanlığınızdır.
- Temel bir çok konu ofis dışında konuşulsa da, nihai uzlaşma ve anlaşma ofiste yapılır.
- Genellikle, toplantı başlarken, organizasyonun başkanı görüşmeyi başlatır, girişi yapar ve daha sonra önem sırasına göre diğer konuşmacılar konuşurlar.

İhracatçılar için Pratik Bilgiler ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar

- Rusya'da bankalar hafta içi 10.00-18.00 arasında açık olmaktadır. Ayrıca döviz büroları da çok yaygındır. Buralarda dolar ve euro rahatlıkla bozdurulabilmektedir.
- Rusya Federasyonu için vize almak bazen uzun sürebilir. Bu nedenle, seyahatten makul bir süre önce vize alınmalıdır.
- Rusya'da İngilizce yaygın kullanılmadığından iş görüşmelerinde tercüman bulundurmakta yarar vardır.
- Moskova'da konaklama oldukça pahalıdır. Yer bulmak bazen zor olabilir. Bu nedenle, önceden rezervasyon yapmakta yarar vardır.
- Rusya Federasyonu'nda başlıca resmi tatil günleri: 1-2 Ocak yeni yıl; 1-2 Mayıs İşçi ve Bahar İlk bayramı ve 12 Haziran bağımsızlık günüdür.
- Selamlaşırken ve ayrılırken eldivenleri çıkararak el sıkışılması ve göz teması kurulması uygundur.

- Bayanlara soy isimleri ile hitap edilmesi tavsiye edilir.
- İşle ilgili konularda konuşmaya başlamadan önce kısaca sohbet edilmesinde yarar vardır.
- Eller cepte olarak ayakta durmak kabalık olarak görülmektedir.
- Firmanızı ya da ülkenizi, şehrinizi, iş yaptığınız sektörü sembolize eden bir hediye verilmesi uygundur.
- Duyguları ve heyecanı ifade etmekten çekinmemek gerekir.
- Kalabalık bir ortamda bir kişiyi överek onu ödüllendirmek uygun olmaz. Bu durum şüphe ile karşılanabilir veya kıskançlığa sebep olabilir.
- Sokak satıcılarından ve herhangi bir ofisi olmaksızın sadece cep telefonu ile iş yapmaya çalışan kişilerden uzak durmaya özen gösterilmelidir.
- Ticari partnerini tanıma, karar alma ve pazarlık genellikle akşam yemeğinde yapılır. Dışarıda yemek yemek ve bir şeyler içmek için yapılan daveti geri çevirmek uygun olmaz.

II. RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ

Yıllar İtibariyle Genel İhracat ve İthalat

Rusya 2014 yılı itibariyle 775 milyar dolara yakın bir dış ticaret hacmine sahiptir. 2014 yılında genel ihracat 492,1 milyar dolar, genel ithalat ise 282,6 milyar dolar olarak kaydedilmiştir. Bir önceki yıla göre Rusya'nın genel ihracatı % 6,5, genel ithalatı ise % 11,1 oranında azalmıştır.

2010 yılından 2014 yılına kadar Rusya'nın dış ticaretine ilişkin veriler aşağıdaki tabloda izlenebilir:

RUSYA'NIN GENEL DIŞ TİCARETİ				
Birim 1000 ABD \$				
YILLAR	İHRACAT	DEĞİŞİM %	İTHALAT	DEĞİŞİM %
2010	397.067.521		228.911.658	
2011	516.992.618	30,2	306.091.490	33,7
2012	524.766.421	1,5	316.192.918	3,3
2013	526.392.353	0,3	317.805.605	0,5
2014	492.144.880	-6,5	282.602.367	-11,1

Kaynak: Trademap / ITC

En Çok İthal Edilen Ürünler

Rusya'nın en çok ithal ettiği ürünlerin başında Fası 84 kapsamındaki nükleer reaktörler, kazanlar ve makineler gelmektedir. Fası 85'de yer alan elektrikli makina ve cihazlar, Fası 87'de yer alan motorlu kara taşıtları, Fası 30 kapsamındaki eczacılık ürünleri ve Fası 39 kapsamındaki plastik ve mamulleri diğer en fazla ithal edilen ürünler olarak sıralanmaktadır.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER			
İLK 5 ÜRÜN GRUBU / 2014			
Birim: 1.000 \$			
FASIL NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
84	NÜKLEER REAKTÖRLER, KAZANLAR, MAKİNALAR	51.321.293	18,2
85	ELEKTRİKLİ MAKİNA VE CİHAZLAR	33.361.987	11,8
87	MOTORLU KARA TAŞITLARI	30.977.793	11,0
30	ECZACILIK ÜRÜNLERİ	12.624.597	4,5
39	PLASTİKLER ve MAMÜLLERİ	10.873.316	3,8
	TOPLAM	282.602.367	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

En Çok İhracat Yapılan Ülkeler

2014 verilerine göre Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ülke Hollanda'dır. Türkiye ise beşinci sırada yer almaktadır.

Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ilk 10 ülkeye toplam ihracatının % 52,5'i yönelmiş durumdadır. 2014 yılında Rusya'nın Türkiye'ye ihracatı % 40,7 oranında azalarak 15,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Türkiye'nin Rusya'nın toplam ihracatı içerisindeki payı % 3,1 olarak hesaplanmaktadır.

2014 yılında Rusya'nın en çok ihracat yaptığı ilk 10 ülke listesindeki ülkelere Polonya haricindeki 9 ülkeye yaptığı ihracatın bir önceki yıla kıyasla % 1,2 ile % 40,7 arasında değişen oranlarda azaldığı anlaşılmaktadır.

Rusya'nın 2014 yılında en fazla ihracat yaptığı ilk 10 ülke ile bu ülkelerin paylarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda görülebilir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İHRACAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:1000 \$				
	2013	2014	DEĞİŞİM %	PAY %
HOLLANDA	70.126.107	69.259.511	-1,2	14,1
ÇİN	39.323.294	35.625.420	-9,4	7,2
ALMANYA	37.027.812	22.962.139	-38,0	4,7
İTALYA	35.630.503	29.164.844	-18,1	5,9
TÜRKİYE	25.499.749	15.122.092	-40,7	3,1
JAPONYA	23.795.691	19.667.508	-17,3	4,0
BELARUS	20.027.672	16.870.228	-15,8	3,4
GÜNEY KORE	19.648.545	14.867.070	-24,3	3,0
UKRAYNA	19.582.165	15.215.255	-22,3	3,1
POLONYA	17.460.077	19.408.184	11,2	3,9
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	308.121.615	258.162.251	-16,2	52,5
DÜNYA TOPLAMI	526.392.353	492.144.880	-6,5	100,0

Kaynak: Trademap / ITC

En Çok İthalat Yapılan Ülkeler

2014 yılında Rusya'nın en çok ithalat yaptığı ülkelerin başında, Çin gelmektedir. Çin'in Rusya'nın toplam ithalatı içerisindeki payı % 17,8 olarak hesaplanmaktadır. 2014 yılında Rusya'nın Çin'den ithalatı bir önceki yıla kıyasla % 5,3 oranında azalmış ve 50,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Almanya (payı % 11,5) , ABD (payı % 6,5) İtalya (payı %4,5) , Belarus (payı % 4,1) Çin'in ardından Rusya'nın ithalatı içerisinde önemli pay sahibi olan ülkeler olarak sıralanmaktadır.

Türkiye, Rusya'nın en fazla ithalat yaptığı 12. ülke olarak sıralanmaktadır. Rusya'nın Türkiye'den yaptığı ithalat değeri 2014 yılında bir önceki yıla kıyasla % 9,6 oranında azalarak 6,6 milyar dolar düzeyine gerilemiştir. Bu ithalat değeri ile Türkiye'nin Rusya'nın toplam ithalatı içerisindeki payı % 2,3 olarak hesaplanmaktadır.

2014 yılında Rusya'nın en çok ithalat yaptığı ilk 10 ülke listesindeki ülkelere ABD dışındaki bütün ülkelere ithalatının azaldığı görülmektedir.

Rusya'nın 2014 yılında en fazla ithalat yaptığı 10 ülkeye ait veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHALAT YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:1.000 \$				
	2013	2014	DEĞİŞİM %	PAY %
ÇİN	53.173.086	50.373.720	-5,3	17,8
ALMANYA	37.904.569	32.623.590	-13,9	11,5
A.B.D	16.717.711	18.274.536	9,3	6,5
İTALYA	14.563.302	12.618.194	-13,4	4,5
BELARUS	13.959.262	11.641.073	-16,6	4,1
JAPONYA	13.560.500	10.841.642	-20,0	3,8
UKRAYNA	15.790.890	10.662.082	-32,5	3,8
FRANSA	13.021.468	10.574.354	-18,8	3,7
G.KORE	10.305.436	8.921.593	-13,4	3,2
İNGİLTERE	8.106.431	7.687.941	-5,2	2,7
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	197.102.655	174.218.725	-11,6	61,6
TÜRKİYE	7.272.773	6.571.952	-9,6	2,3
DÜNYA TOPLAMI	316.192.918	282.602.367	-10,6	100,0
<i>Kaynak: Trademap / ITC</i>				

III. RUSYA'NIN HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON DIŞ TİCARETİ

Rusya'nın Hazırgiyim ve Konfeksiyon Dış Ticareti

Rusya'nın hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı 2011 yılında % 17,8, 2012 yılında % 86,1 ve 2013 yılında ise %29,1 oranında artmıştır. Rusya'nın 2014 yılı hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ise % 24,2 artışla 421 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Öte yandan Rusya'nın hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı 2010 yılından itibaren sırasıyla %21,9, %23,9 ve son olarak 2013 yılında %2,9 oranında artmıştır. 2014 sonu itibarıyla ise Rusya'nın hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı % 12 düşüşle 8,6 milyar dolara gerilemiştir.

Rusya'nın 2010 – 2014 yılları arasında hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı ve ithalatı aşağıdaki tabloda verilmektedir.

RUSYA'NIN HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:1000\$				
YILLAR	HAZIRGIYİM İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	HAZIRGIYİM İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2010	119.793		6.271.856	
2011	141.108	17,8	7.644.084	21,9
2012	262.557	86,1	9.467.690	23,9
2013	339.021	29,1	9.743.584	2,9
2014	421.049	24,2	8.572.560	-12,0

Kaynak: ITC - Trademap

Rusya Federasyonu 2014 yılı verilerine göre dünya hazır giyim ve konfeksiyon ithalatında 8,6 milyar dolarlık ithalat değeri ve % 1,8'lik pay ile 14.sırada yer almaktadır.

DÜNYA HAZIRGIYİM VE KONFEKSİYON İTHALATÇILARI ARASINDA RUSYA 2014			
	ÜLKE	İTHALAT - 1000 \$	% PAY
1	ABD	99.612.618	20,4
2	ALMANYA	40.843.986	8,4
3	JAPONYA	33.107.655	6,8
4	İNGİLTERE	30.153.130	6,2
5	FRANSA	25.908.991	5,3
6	İSPANYA	17.585.430	3,6
7	İTALYA	17.500.612	3,6
8	HOLLANDA	16.671.757	3,4
9	HONG KONG	15.470.708	3,2
10	BAE	10.624.574	2,2
11	KANADA	10.570.148	2,2
12	BELÇİKA	10.398.798	2,1
13	G.KORE	8.768.268	1,8
14	RUSYA	8.572.560	1,8
15	AVUSTRALYA	7.280.827	1,5
	İLK 15 ÜLKE TOP.	123.443.682	25,3
	DÜNYA TOPLAMI	487.159.062	100,0

En Çok Hazırgiyim ve Konfeksiyon İthal Edilen Ülkeler

2014 yılı rakamları itibariyle Rusya'nın en fazla hazırgiyim ve konfeksiyon ithal ettiği ilk 5 ülke Çin, Bangladeş, Türkiye, İtalya ve Belarus olarak sıralanmaktadır.

RUSYA 'NIN EN ÇOK HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI YAPTIĞI ÜLKELER				
Birim:1000 \$				
	2013	2014	% PAY	DEĞİŞİM %
ÇİN	4.258.072	3.956.490	46,2	-7,1
BANGLADEŞ	508.940	566.122	6,6	11,2
TÜRKİYE	610.886	551.135	6,4	-9,8
İTALYA	453.902	416.543	4,9	-8,2
BELARUS	571.947	389.726	4,5	-31,9
HİNDİSTAN	266.967	305.812	3,6	14,6
VIETNAM	282.531	304.596	3,6	7,8
ÖZBEKİSTAN	198.862	162.746	1,9	-18,2
SRİLANKA	118.116	123.366	1,4	4,4
PAKİSTAN	104.272	119.286	1,4	14,4
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	7.374.495	6.895.822	80,4	-6,5
İLK 10 ÜLKENİN TOP. PAYI	79,4	80,4		
DÜNYA TOPLAMI	9.283.986	8.572.560	100	-7,7
<i>Kaynak: ITC - Trademap</i>				

Türkiye 551,1 milyon dolarlık ihracat değeri ve % 6,4'lük pay ile Rusya'nın en büyük 3. hazır giyim ve konfeksiyon tedarikçisi olarak yer almaktadır.

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı üzere Rusya'nın hazır giyim ve konfeksiyon ithalatındaki en büyük tedarikçisi yaklaşık 4 milyar dolarlık ihracatı ile Çin Halk Cumhuriyeti'dir. 2014 yılında Rusya'nın bu ülkeden yaptığı ithalat 2013 yılına kıyasla % 7,1 azalmıştır. Çin'in pazar payının % 46,2 gibi çok yüksek bir oranda olması Rus hazır giyim ve konfeksiyon pazarındaki Çin ağırlığını açık bir biçimde ifade etmektedir.

Rusya'nın En Çok İthalatını Yaptığı Hazırgiyim ve Konfeksiyon Ürünleri

2014 yılında Rusya'nın ithal ettiği hazır giyim ve konfeksiyon ürünleri incelendiğinde, 1,1 milyar dolar değer ile dünyadan en fazla 6204 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocukları için dokuma kumaştan takım elbiseler, takımlar, ceketler, blazerler, elbiseler, etekler, pantolon etekler, pantolonlar, askılı ve üst ön parçalı tulumlar, kısa pantolonlar ve şortları ithal ettiği tespiti yapılmıştır. Diğer önde gelen ithal kalemleri, 6110 G.T.İ.P. başlıklı kazaklar, süveterler, hırkalar, yelekler ve benzeri örme eşya; 6104 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocukları için örme kumaşlardan takım elbiseler, takımlar, ceketler, elbiseler, pantolonlar, 6203 GTİP başlıklı erkekler ve erkek çocukları için dokuma kumaşlardan takım elbiseler, takımlar, blazerler, pantolonlar ile 6109 G.T.İ.P başlıklı örme tişörtler, fanilalar, atletlerdir.

RUSYA'NIN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON ÜRÜNLERİ			
2014			
Birim 1000 \$			
DORTLÜ GTİP NO	TANIM	DEĞER \$	PAY %
6204	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN	1.139.492	13,3
6110	KAZAKLAR, SÜVETERLER, HIRKALAR, YELEKLER VE BENZERİ EŞYA (ÖRME) :	932.023	10,9
6104	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, ELBİSELER, ETEKLER, PANTOLON ETEKLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (ÖRME) (YÜZME KIYAFETLERİ HARIÇ):	541.455	6,3
6203	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN TAKIM ELBİSELER, TAKIMLAR, CEKETLER, BLAZERLER, PANTOLONLAR, ASKILI VE ÜST ÖN PARÇALI TULUMLAR, KISA PANTOLONLAR VE ŞORTLAR (YÜZME KIYAFETİ HARIÇ) :	684.030	8,0
6109	TİŞÖRTLER, FANILALAR, ATLETLER, KAŞKORSELER VE DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME) :	606.414	7,1
	RUSYA'NIN TOPLAM KONFEKSİYON İTHALATI	8.572.558	100,0

Kaynak: ITC - Trademap

Rusya'nın Tekstil Dış Ticareti

Rusya tekstil ürünleri ihracatı 2011 yılında % 19,9, 2012 yılında %45,3 ve 2013 yılında ise %5,6 oranında artarak 396,6 milyon dolara ulaşmıştır. Rusya'nın tekstil ihracatı 2014 yılında ise daha yatay bir seyirde seyretmiş ve % 0,2 artışla 397,4 milyon dolar olmuştur.

Rusya'nın tekstil ürünleri ithalatı ise 2011 ve 2012 yıllarında artarken 2013 yılında %0,3 oranında azalmıştır. Rusya'nın tekstil ürünleri ithalatı 2014 yılında ise % 8,4 düşüşle 3,4 milyar dolara gerilemiştir.

RUSYA'NIN TEKSTİL İHRACATI VE İTHALATI				
Birim:1000\$				
YILLAR	TEKSTİL İHRACATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)	TEKSTİL İTHALATI	YILLIK ARTIŞ ORANI (%)
2010	215.445		2.611.378	
2011	258.353	19,9	3.258.145	24,8
2012	375.443	45,3	3.719.162	14,1
2013	396.616	5,6	3.706.686	-0,3
2014	397.386	0,2	3.395.057	-8,4

Kaynak: ITC - Trademap

IV. TÜRKİYE – RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARET İLİŞKİLERİ

Türkiye - Rusya Federasyonu Genel Dış Ticareti

143 milyon nüfusu ile Eski Doğu Bloku ülkesi Rusya Federasyonu Türkiye'nin en yoğun ticari ilişkilerde bulunduğu ülkeler arasında yer almaktadır. Türkiye'den Rusya Federasyonu'na 2014 yılında 5,9 milyar dolar değerinde ihracat ve bu ülkeden 25,3 milyar dolar değerinde ithalat yapılmıştır. Bu rakamlarla 2014 yılında Türkiye ile Rusya Federasyonu arasındaki ticaret hacmi (ihracat + ithalat) 31,2 milyar dolar olmuştur. İki ülke arasındaki ticaret Rusya lehine gelişme göstermektedir.

2014 yılında Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan 5,9 milyar dolar değerindeki ihracat 2013 yılına göre %14,7 oranında azalmıştır. Aynı dönemde Türkiye genel ihracatı %3,8 oranında artarak 157,6 milyar dolara yükselmiştir. Türkiye genel ihracatı artarken, Rusya Federasyonu'na gerçekleşen ihracatın azalması nedeniyle, Rusya Federasyonu'nun Türkiye genel ihracatı içindeki payı %4,6'dan %3,8'e gerilemiştir.

2015 yılının ilk altı ayında ise Türkiye'den Rusya Federasyonu'na 1,8 milyar dolarlık ihracat gerçekleştirilmiştir. Rusya Federasyonu'na ihracat 2014'ün eş dönemine kıyasla 2015'te %38 oranında azalmıştır. Yılın ilk yarısında Türkiye genel ihracatı %8,2 azalırken Rusya Federasyonu'na ihracatın %38 oranında azalması, Rusya'nın genel ihracattan aldığı payı %3,7'den %2,5'e indirmiştir.

Türkiye'ye Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalat yıllık olarak incelendiğinde, 2014 yılında Rusya Federasyonu'ndan 25,3 milyar dolar değerinde ithalat gerçekleştirildiği ve ithalatın 2013 yılına kıyasla %0,9 oranında (binde dokuz oranında) arttığı görülmektedir. 2014 yılında Türkiye'nin genel ithalatı %3,8 oranında azalırken, Rusya Federasyonu'ndan yapılan ithalatın %0,9 oranında artması sonucunda, Rusya Federasyonu'nun Türkiye'nin genel ithalatı içerisindeki payı %10'dan %10,4'e yükselmiştir.

Rusya Federasyonu'ndan ithalata 2015'in Ocak-Haziran ilk yarısı itibarıyla bakıldığında, %14,8 düşüşle 11,1 milyar dolarlık ithalat yapıldığı tespiti yapılabilmektedir. Türkiye genel ithalatı %10,9 düşüşle 106,8 milyar dolara gerilerken, Rusya'dan ithalatın daha yüksek oranlı azalması, Türkiye genel ithalatında Rusya Federasyonu'nun payını %10,9'dan %10,4'e düşürmüştür.

Rusya Federasyonu, 2015 yılının ilk altı ayında Türkiye'den ihracat yapılan toplam 236 ülke ve serbest bölge içerisinde, Almanya, İngiltere, Irak, İsviçre, İtalya, ABD, Fransa, Birleşik Arap Emirlikleri gibi ülkelerin ardından 12. sıradadır. İthalat yapılan toplam 227 ülke ve serbest bölge arasında ise Rusya Federasyonu Çin'in ardından 2. sıradadır. Almanya, ABD, İtalya, Fransa, İran sırasıyla Rusya Federasyonu'nu izleyen ülkelerdir.

Genel ticarete paralel şekilde, Rusya Federasyonu hazır giyim ve konfeksiyon ticareti açısından da Türkiye için önemli bir partnerdir. 2014 yılında kaydedilen Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki 31,2 milyar dolarlık toplam ticaret hacminin 326,7 milyon dolarlık kısmını, diğer bir deyişle oransal olarak %1'lik bölümünü hazır giyim ve konfeksiyon ticareti oluşturmaktadır.

2015'in Ocak-Haziran döneminde ise hazır giyim ve konfeksiyon ticareti Türkiye - Rusya Federasyonu arasındaki 13 milyar dolarlık ticaretten %0,8 pay almıştır. Buradan Türkiye'nin Rusya ile hazır giyim ve konfeksiyon ticaretinin genel ticaretteki payının azalmakta olduğu anlaşılmaktadır.

Türkiye'nin Rusya Federasyonu ile dış ticaretini, hazır giyim ve konfeksiyon ticareti ile birlikte değerlendiren bir tablo aşağıda yer almaktadır.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TİCARİ İLİŞKİLERİ						
Birim: \$	2013	2014	DEĞİŞİM	2014	2015	DEĞİŞİM
	YILLIK	YILLIK	%	OCAK - HAZİRAN	OCAK - HAZİRAN	%
RUSYA FEDERASYONU'NA İHRACAT	6.964.209.480	5.943.128.611	-14,7	2.959.749.340	1.835.663.767	-38,0
TÜRKİYE GENEL İHRACAT	151.802.637.087	157.620.427.344	3,8	80.067.181.290	73.512.171.390	-8,2
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	4,6	3,8		3,7	2,5	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN İTHALAT	25.064.213.832	25.288.470.245	0,9	13.058.067.525	11.131.965.427	-14,8
TÜRKİYE GENEL İTHALAT	251.661.250.110	242.176.944.458	-3,8	119.784.553.940	106.746.016.742	-10,9
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	10,0	10,4		10,9	10,4	
RUSYA FEDERASYONU'NA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	390.205.394	326.257.932	-16,4	179.283.220	96.778.014	-46,0
TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	17.150.270.228	18.486.910.221	7,8	9.297.050.132	8.066.130.258	-13,2
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	2,3	1,8		1,9	1,2	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI	554.458	459.805	-17,1	169.577	957.662	464,7
TÜRKİYE HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI	2.971.397.265	3.062.449.962	3,1	1.415.804.593	1.320.430.575	-6,7
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	0,02	0,02		0,01	0,07	
RUSYA FEDERASYONU'NA TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	1.010.463.039	754.186.978	-25,4	387.005.550	240.600.570	-37,8
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	8.367.973.140	8.536.784.361	2,0	4.349.875.734	3.809.099.200	-12,4
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	12,1	8,8		8,9	6,3	
RUSYA FEDERASYONU'NDAN TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İTHALATI	10.244.533	12.150.444	18,6	6.459.372	5.387.948	-16,6
TÜRKİYE TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İTHALATI	9.301.562.715	9.712.850.470	4,4	5.189.679.430	4.262.896.786	-17,9
RUSYA FEDERASYONU'NUN PAYI %	0,1	0,1		0,1	0,1	

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi / Ağustos 2015

2010 yılından 2014 yılı sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan genel ihracat incelendiğinde, dereceli olarak ihracat artışının azaldığı ve 2014 yılında ise ihracatın düşüşe geçtiği görülmektedir. Düşüş 2015'in alt altı ayında da derinleşerek devam etmiştir. Son beş yılda artış ve azalışlar ile 2010 yılında 4,6 milyar dolar olan ihracat, 2014 yılı sonu itibarıyla 5,9 milyar dolar olmuştur. 2015'in Haziran sonunda ise Rusya

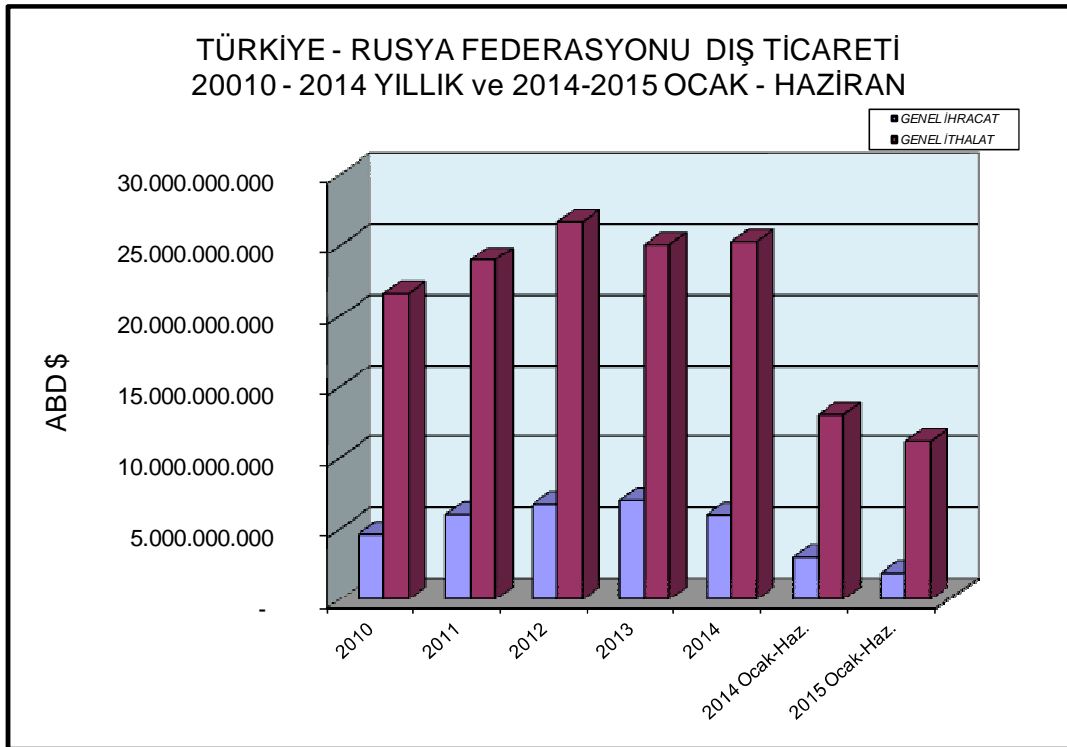
Federasyonu'na ihracat %38 oranında azalarak 3 milyar dolardan 1,8 milyar dolara inmiştir.

2010 yılından 2015'in Haziran ayı sonuna kadar Türkiye'den Rusya Federasyonu'na yapılan ihracat ile bu ülkeden yapılan ithalat ve yıllık değişimler, aşağıdaki tablo ve grafikte görülebilir.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU DIŞ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	GENEL İHRACAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)	GENEL İTHALAT	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2010	4.628.152.963		21.600.641.439	
2011	5.992.633.394	29,5	23.952.931.141	10,9
2012	6.680.585.930	11,5	26.625.286.056	11,2
2013	6.964.209.480	4,2	25.064.213.832	-5,9
2014	5.943.128.611	-14,7	25.288.470.245	0,9
2014 Ocak-Haziran	2.959.749.340		13.058.067.525	
2015 Ocak-Haziran	1.835.663.767	-38,0	11.131.965.427	-14,8

Kaynak Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi / Ağustos 2015

İthalat açısından bakıldığında, 2010 yılında 21,6 milyar dolar olarak gerçekleşen Rusya Federasyonu'ndan ithalat 2013 yılı hariç devamlı artarak 2014 yılı sonu itibariyle 25,3 milyar dolara yükselmiştir. 2015'in ilk altı ayında ise Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan yaptığı ithalat %14,8 oranında azalarak 13,1 milyar dolardan 11,1 milyar dolara düşmüştür.

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na ihracatı ürün grupları bazında incelendiğinde, 2015'in Ocak-Haziran döneminde en fazla ihraç edilen ürün grubunun 0702 GTİP başlıklı taze ve soğutulmuş domates olduğu görülmektedir. Bu ürün grubunda 2014'ün Ocak-Haziran dönemine kıyasla %1 oranında bir düşüş görülmüş ve 217,1 milyon dolar değerinde ihracat gerçekleştirilmiştir. Ürün grubunun Rusya Federasyonu'na yapılan toplam ihracat içerisindeki payı %11,8 olarak hesaplanmaktadır.

Rusya ile ticarete diğer önde gelen ihraç kalemleri, %22 artış kaydedilen ve ihracat değeri 96,9 milyon dolara çıkan 0805 GTİP başlıklı taze ve kurutulmuş turunçgiller, %53 düşüşle 59,3 milyon dolarlık ihracat yapılan 8708 GTİP başlıklı karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar ile %27 düşüş ve 54,7 milyon dolarlık ihracat değeri ile 6006 GTİP başlıklı örme kumaşlar olarak sıralanmaktadır.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACATI					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 10 ÜRÜN					
Birim: ABD \$		2014	2015	2014 / 2015	TOPLAMDA
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	OCAK - HAZİRAN	OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %	PAY %
0702	DOMATES (TAZE/SOĞUTULMUŞ)	219.432.769	217.127.116	-1	11,8
0805	TURUNÇGİLLER (TAZE/KURUTULMUŞ)	79.218.714	96.872.639	22	5,3
8708	KARAYOLU TAŞITLARI İÇİN AKSAM, PARÇA VE AKSESUARLAR	127.368.018	59.249.258	-53	3,2
6006	DİĞER ÖRME MENSUCAT	75.385.631	54.698.567	-27	3,0
0809	KAYISI, KIRAZ, ŞEFTALİ, ERİK VE ÇAKAL ERİĞİ (TAZE)	23.640.052	50.634.961	114	2,8
8703	BİNEK OTOMOBİLLERİ VE ESAS İTİBARIYLA İNSAN TAŞIMAK ÜZERE İMAL EDİLMİŞ DİĞER MOTORLU TAŞITLAR (YARIŞ)	178.775.265	46.393.454	-74	2,5
5407	SENTETİK FİLAMANT İPLİKLERİNDEN DOKUNMUŞ MENSUCAT	83.690.864	44.189.818	-47	2,4
3917	PLASTİKTEN HORTUMLAR, BORULAR VE BAĞLANTI ELEMANLARI (MANŞON, NİPEL, DİRSEK, FLANŞLAR, VB.)	65.121.085	27.633.350	-58	1,5
6004	DİĞER ÖRME MENSUCAT (EN>30CM, ELASTOMERİK/KAUÇUK İPLİK=>%5)	31.954.012	26.286.812	-18	1,4
0709	DİĞER SEBZELER (TAZE/SOĞUTULMUŞ)	22.927.835	24.577.431	7	1,3
İLK 10 ÜRÜN TOPLAMI		907.514.245	647.663.406	-29	35,3
RUSYA FEDERASYONU'NA GENEL İHRACAT		2.959.749.340	1.835.663.767	-38	100,0
İLK 10 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		31	35		

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi / Ağustos 2015

Yılın ilk altı ayında 0809 GTİP başlıklı taze kayısı, kiraz, şeftali ve erik gibi meyveler %114 artışla Türkiye'den Rusya Federasyonu'na ihraç edilen ilk on ürün grubu arasında ihracatı en yüksek oranda artan ürün olmuştur.

2015'in Ocak-Haziran döneminde, Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen ilk 10 ürün grubunun yedisinde %1 ile % 74 arasında değişen

oranlarda ithalat düşüşü olurken, diğer üç ürün grubunda ise %7 ile %114 arasında değişen oranlarda ithalat artışları meydana gelmiştir.

Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen ürün gruplarının başında 2711 GTİP başlığı altındaki petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar gelmektedir. 2015'in ilk yarısında bu ürün grubunda ithalat, 2014'ün eş dönemine kıyasla %19 oranında azalarak 5,9 milyar dolardan 4,8 milyar dolara düşmüştür. Bu ürün grubunun Rusya Federasyonu'ndan yapılan toplam ithalat içerisindeki payı %43,3 düzeyindedir.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 10 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2014 OCAK - HAZİRAN	2015 OCAK - HAZİRAN	2014 / 2015 DEĞİŞİM %	TOPLAMDA PAY %
2711	PETROL GAZLARI VE DİĞER GAZLI HİDROKARBONLAR	5.916.384.864	4.816.072.648	-19	43,3
2710	PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR	1.990.647.015	1.354.800.406	-32	12,2
7207	DEMİR VEYA ALAŞIMSIZ ÇELİKTE YARI MAMULLER	284.783.118	510.412.289	79	4,6
1512	AYÇİÇEĞİ, ASPIR, PAMUK TOHUMU YAĞLARI VE BUNLARIN FRAKSİYONLARI (KİMYASAL OLARAK DEĞİŞTİRİLMEMİŞ)	566.995.827	503.392.565	-11	4,5
2701	TAŞKÖMÜRÜ; TAŞKÖMÜRÜNDEN ELDE EDİLEN BRİKETLER, TOPAK VB. KATI YAKITLAR	431.982.831	496.170.230	15	4,5
7601	İŞLENMEMİŞ ALUMİNYUM	507.760.126	401.020.755	-21	3,6
7204	DÖKME DEMİRİN, DEMİRİN VEYA ÇELİĞİN DÖKÜNTÜ VE HURDALARI VEYA BUNLARIN ERİTİLMESİ İLE ELDE EDİLMİŞ KÜLÇELER	532.060.422	362.751.787	-32	3,3
1001	BUĞDAY VE MAHLUT	393.225.765	333.284.997	-15	3,0
2709	HAM PETROL (PETROL YAĞLARI VE BİTÜMENLİ MİNERALLERDEN ELDE EDİLEN YAĞLAR)	366.764.724	323.700.927	-12	2,9
7208	DEMİR VEYA ALAŞIMSIZ ÇELİKTE YASSI HADDE ÜRÜNLERİ (GENİŞLİK >= 600 MM) (SICAK HADDELENMİŞ)	227.836.722	292.181.565	28	2,6
İLK 10 ÜRÜN TOPLAMI		11.218.441.414	9.393.788.169	-16	84,4
RUSYA FEDERASYONU'NDAN GENEL İTHALAT		13.058.067.525	11.131.965.427	-15	100,0
İLK 10 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		86	84		

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi / Ağustos 2015

Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan ithal ettiği diğer başlıca ürünler, %32 düşüş ve 1,4 milyar dolar ithalat değeri ile 2710 GTİP başlıklı petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, %79 oranında artış ve 510,4 milyon dolar ithalat değeriyle 7207 GTİP başlıklı demir veya alaşimsız çelikten yarı mamuller ile %11 oranında düşüş ve 503,4 milyon dolar ithalat değeri ile 1512 GTİP başlıklı ayçiçeği, aspir, pamuk tokumu yağları ve bunların fraksiyonları olarak sıralanmaktadır. 7207 GTİP başlıklı demir veya alaşimsız çelikten yarı mamuller aynı zamanda 2015 yılının Ocak-Haziran döneminde Rusya Federasyonu'ndan ithalati en yüksek oranlı artan ürün grubu olarak kayıtlara geçmiştir.

Aynı dönemde ithalati %28 oranında artan 7208 GTİP başlıklı demir ve alaşimsız çelikten yassı hadde ürünleri, Rusya Federasyonu'ndan ithalati yüksek oranlı artan bir diğer ürün grubudur.

2015'in ilk yarısında Rusya Federasyonu'ndan ithalatı oransal olarak en fazla düşen ürünler ise 2710 GTİP başlıklı petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar ile 7204 GTİP başlıklı dökme demirin, demirin veya çeliğin döküntü ve hurdaları olmuştur. Her iki ürün grubunda da %32 oranında ithalat düşüşü söz konusudur.

Türkiye – Rusya Federasyonu Hazırgiyim ve Konfeksiyon Dış Ticareti

Rusya Federasyonu 2014 yıllık istatistikler çerçevesinde Türkiye'nin en fazla hazır giyim ve konfeksiyon ihraç ettiği 201 ülke arasında 13. sırada iken 2015 yılının Ocak-Haziran döneminde altı sıra birden gerileyerek 191 ülke içinde 19. Sırada yer almıştır. Bu ülke ile Türkiye arasındaki hazır giyim ve konfeksiyon ticaretinin hacmi 2014 yılında 326,7 milyon dolar iken 2015'in ilk altı ayında 97,7 milyon dolar olmuştur.

2014 yılındaki rakamın 326,3 milyon dolarlık kısmını Rusya Federasyonu'na ihracat ve 459,8 bin dolarlık kısmını Rusya'dan ithalat oluşturmuştur. 2015 Ocak-Haziran döneminde ise 97,7 milyon dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ticaretinin 96,8 milyon dolarını ihracat, 957,7 bin dolarlık kısmını ise ithalat oluşturmaktadır. İki ülke arasındaki hazır giyim ve konfeksiyon ticareti Türkiye lehine gelişme göstermektedir.

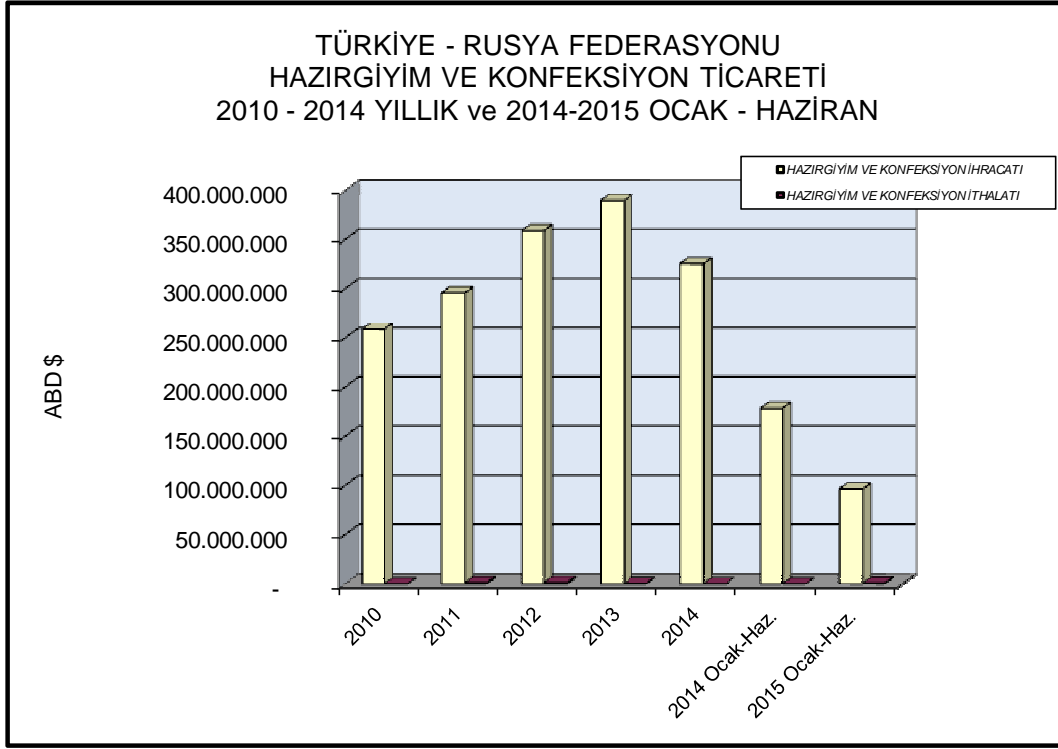
2010 yılından 2015 yılının Haziran ayı sonuna kadarki süreçte Türkiye'nin Rusya Federasyonu'na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı incelendiğinde, 2014 yılına kadar oran olarak %20'in üzerine çıkan artışlar, 2014 yılında %16,4'lük azalma ve içinde bulunduğumuz yılın ilk yarısında %46'lık yüksek oranlı bir düşüş gözlenmektedir. Rakam verilecek olursa, 2010 yılında 259 milyon dolar olan ihracat sırasıyla %14,3, %21,3 ve %8,7'lik artışlar neticesinde 2013 yılında 390,2 milyon dolara yükselmiştir. İzleyen yıl (2014) %16,4 oranında düşüş görülen hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında, 2015'in ilk yarısında %46'lık bir kayba uğranılmıştır.

Diğer yandan, Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı, 2011 ve 2012 yıllarında sırasıyla %369,4 ve %23,5 oranlarında artıp, 2013 ve 2014 yıllarında ise %66,6 ve %17,1 oranlarında düşmüştür. Bu artışlar ve sonra düşüşler neticesinde 2010 yılında 286,6 milyon dolar olan ithalat değeri, 2014 yılı sonu itibarıyla 459,8 milyon dolar olmuştur.

2015 yılının Ocak-Haziran döneminde ise Türkiye'nin Rusya Federasyonu'ndan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı %464,7 gibi oldukça yüksek bir artışla 169,6 milyondan hemen hemen altı katına çıkarak 957,7 milyon dolara yükselmiştir.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2010	258.929.177		286.572	
2011	295.909.325	14,3	1.345.213	369,4
2012	358.831.053	21,3	1.661.814	23,5
2013	390.205.394	8,7	554.458	-66,6
2014	326.257.932	-16,4	459.805	-17,1
2014 Ocak-Haziran	179.283.220		169.577	
2015 Ocak-Haziran	96.778.014	-46,0	957.662	464,7

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi / Ağustos 2015

Rusya Federasyonu'na hazır giyim ve konfeksiyon ihracatına ürünler bazında bakıldığında, 2015 yılının ilk yarısında en fazla ihraç edilen ürün grubunun 6203 GTİP başlıklı erkek dokuma takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, şort gibi giysilerin olduğu görülmektedir. Bu ürün grubunda ihracat 2014 yılının ilk yarısına kıyasla %29 oranında azalmış ve 15,1 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Ürün grubunun toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %15,6'dır.

İkinci en fazla ihraç edilen hazır giyim ve konfeksiyon ürün grubu 6109 GTİP başlıklı örme t-shirt, fanila ve benzeri iç giyim eşyaları olmuştur. 2015 Ocak-Haziran döneminde bu ürün grubunda ihracat bir önceki yılın aynı

dönemine kıyasla %46 oranında azalmış ve 14,7 milyon dolar olmuştur. Ürün grubunun toplam hazır giyim ve konfeksiyon ihracatındaki payı %15,2'dir.

TÜRKİYE'DEN RUSYA FEDERASYONU'NA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI					
EN FAZLA İHRAÇ EDİLEN İLK 10 ÜRÜN					
Birim: ABD \$					
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	2014	2015	2014 / 2015	TOPLAMDA
		OCAK - HAZİRAN	OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %	PAY %
6203	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, BLAZER, PANTOLON, TULUM VE ŞORT (YÜZME KIY	21.217.384	15.129.558	-29	15,6
6109	TİŞÖRTLER, FANİLLAR, ATLETLER, KAŞKORSELER VE DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME)	27.070.991	14.719.484	-46	15,2
6204	KADINLAR VE KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, BLAZER, ELBİSE, ETEK, PANTOLON ETEK, VB.	17.459.610	13.597.208	-22	14,0
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET VE MUTFAK BEZLERİ	21.208.381	7.901.919	-63	8,2
6205	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN GÖMLEKLER	10.129.925	7.106.379	-30	7,3
6115	KÜLOTLU ÇORAPLAR, TAYTLAR, KISA VE UZUN KONÇLU ÇORAPLAR, SOKETLER (VARİS ÇORAPLARI DAHİL)	11.339.224	5.286.591	-53	5,5
6104	KADIN VE KIZ ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, BLAZER, ETEK, PANTOLON, TULUM VE ŞORT (ÖRME)	9.402.548	4.357.557	-54	4,5
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. EŞYA (ÖRME)	9.504.160	3.608.470	-62	3,7
6206	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN BLUZLAR, GÖMLEKLER VE GÖMLEK-BLUZLAR	4.407.566	3.585.806	-19	3,7
6105	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN GÖMLEKLER (ÖRME)	6.424.966	3.255.159	-49	3,4
İLK 10 ÜRÜN TOPLAMI		138.164.755	78.548.131	-43	81,2
RUSYA FEDERASYONU'NA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İHRACATI		179.283.220	96.778.014	-46,0	100,0
İLK 10 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		77	81		

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi / Ağustos 2015

6204 GTİP başlıklı kadınlar ve kız çocuklar için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek vb. üçüncü büyük ihraç kalemi olup, ihracat 2015 Ocak-Haziran döneminde %22 düşüşle 13,6 milyon dolar olarak kaydedilmiştir. Diğer bir önemli ürün grubu, ihracatın %63 oranında azalarak 21,2 milyon dolarda 7,9 milyon dolara gerilediği 6302 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüsü, tuvalet ve mutfak bezleridir.

2015 yılının Ocak-Haziran döneminde Rusya Federasyonu'na en fazla ihraç edilen ilk on hazır giyim ve konfeksiyon ürün grubunun hepsinde ihracat %19 ile %62 arasında değişen oranlarda azalmıştır.

Rusya Federasyonu'na ihracatı en yüksek oranlı azalan hazır giyim ve konfeksiyon mamülü 6302 GTİP başlıklı yatak çarşafı, masa örtüsü, tuvalet ve mutfak bezleridir. Bu ürünlerin ihracatı 2015'in ilk altı ayında bir üst paragrafta da bahsedildiği gibi %63 oranında azalmıştır.

Diğer yandan, Rusya Federasyonu'ndan hazır giyim ve konfeksiyon ithalatı mercek altına alındığında, 2014'ün Ocak-Haziran döneminde en çok

ithal edilen ilk on üründen beş tanesinin 2014 Ocak-Haziran döneminde hiç ithal edilmediği görülmektedir.

6105 GTİP başlıklı örme erkek gömlekleri 2014'ün ilk altı ayında hiç ithal edilmemişken, 2015 yılının Ocak-Haziran döneminde Rusya Federasyonu'ndan en fazla ithal edilen hazır giyim ve konfeksiyon ürün grubu olmuştur. Bu ürün grubunda 2015 Ocak-Haziran döneminde 226,3 milyon dolarlık örme erkek gömlek ithal edilmiştir. 6205 GTİP başlıklı erkek dokuma gömlekler 2015 Ocak-Haziran döneminde %7337 oranında artış ve 169,9 bin dolarlık ihracat değeriyle en çok ithal edilen ikinci ürün grubu olarak sıralanmaktadır. Söz konusu iki ürünün ithalat değeri, Rusya Federasyonu'ndan yapılan toplam hazır giyim ve konfeksiyon ithalatının hemen hemen %40'ını oluşturmaktadır.

TÜRKİYE'NİN RUSYA FEDERASYONU'NDAN HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI					
EN FAZLA İTHAL EDİLEN İLK 10 ÜRÜN					
Birim: ABD \$		2014	2015	2014 / 2015	TOPLAMDA
GTİP BAŞLIĞI	KAPSAM	OCAK - HAZİRAN	OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %	PAY %
6105	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN GÖMLEKLER (ÖRME)	-	226.281	-	23,6
6205	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUKLAR İÇİN GÖMLEKLER	2.284	169.864	7337	17,7
6202	KADIN VE KIZ ÇOCUK İÇİN MANTO, KABAN, KOLSUZ CEKET, PELERİN, ANORAKLAR (KAYAK CEKETLERİ)	247	134.280	54264	14,0
6302	YATAK ÇARŞAFI, MASA ÖRTÜLERİ, TUVALET VE MUTFAK BEZLERİ	9.023	78.509	770	8,2
6203	ERKEKLER VE ERKEK ÇOCUK İÇİN TAKIM ELBİSE, TAKIM, CEKET, BLAZER, PANTOLON, TULUM VE ŞORT	-	65.864	-	6,9
6110	KAZAK, SÜVETER, HIRKA, YELEK VB. EŞYA (ÖRME)	4.816	58.239	1109	6,1
6307	DİĞER HAZIR EŞYA (ELBİSE PATRONLARI DAHİL)	-	44.153	-	4,6
6109	TIŞÖRTLER, FANİLALAR, ATLETLER, KAŞKORSELER VE DİĞER İÇ GİYİM EŞYASI (ÖRME)	-	40.843	-	4,3
6206	KADINLAR VE KIZ ÇOCUKLAR İÇİN BLUZLAR, GÖMLEKLER VE GÖMLEK-BLUZLAR	10.493	29.485	181	3,1
6112	SPOR, KAYAK VE YÜZME KIYAFETLERİ (ÖRME)	-	25.732	-	2,7
İLK 10 ÜRÜN TOPLAMI		26.863	873.250	3151	91,2
RUSYA FEDERASYONU'NDAN HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON İTHALATI		169.577	957.662	465	100,0
İLK 10 ÜRÜNÜN TOPLAMDA PAYI %		16	91		

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi / Ağustos 2015

Türkiye'nin Konfeksiyon Ticaretinde Rusya Federasyonu'nun Yeri

Türkiye, ITC/Trademap kaynaklı uluslararası istatistiklere göre, 540 milyar dolar değerinde dünya hazır giyim ve konfeksiyon ticaretinde 18,7 milyar dolar ihracat değeri ve % 3,4 pay ile 7. büyük tedarikçi durumundadır.

Uluslararası tekstil ve konfeksiyon ticaretinde önemli bir konumu bulunan Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında, Rusya Federasyonu önde gelen ülkelerdendir.

2015 yılı Ocak-Haziran dönemine ilişkin dış ticaret verileri çerçevesinde Rusya Federasyonu Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında 191 ülke ve serbest bölge içerisinde 19. Sıradadır.

Türkiye'nin 2015 Ocak-Haziran döneminde gerçekleştirdiği 8,1 milyar dolarlık hazır giyim ve konfeksiyon ihracatı içerisinde Rusya Federasyonu'nun payı 96,8 milyon dolar ile %1,2 olarak hesaplanmaktadır.

Türkiye'nin hazır giyim ve konfeksiyon ihracatında Rusya Federasyonu'nun konumunu gösteren tablo aşağıda verilmektedir.

TÜRKİYE'NİN EN FAZLA HAZIRGIYIM VE KONFEKSİYON				
İHRAÇ ETTİĞİ ÜLKELER				
<i>Birim: ABD \$</i>				
	2014	2015	2014 / 2015	TOPLAMDA
ÜLKELER	OCAK - HAZİRAN	OCAK - HAZİRAN	DEĞİŞİM %	PAY %
ALMANYA	2.017.244.353	1.542.809.767	-23,5	19,1
İNGİLTERE	1.181.202.541	1.031.879.382	-12,6	12,8
İSPANYA	801.225.361	725.621.869	-9,4	9,0
FRANSA	589.414.929	424.659.050	-28,0	5,3
HOLLANDA	502.592.714	393.110.971	-21,8	4,9
IRAK	319.287.527	372.500.836	16,7	4,6
İTALYA	374.570.324	306.134.492	-18,3	3,8
A.B.D.	207.115.190	214.731.615	3,7	2,7
ROMANYA	177.041.766	210.799.148	19,1	2,6
POLONYA	212.865.165	203.562.288	-4,4	2,5
İLK 10 ÜLKE TOPLAMI	6.382.559.870	5.425.809.418	-15,0	67,3
RUSYA FEDERASYONU	179.283.220	96.778.014	-46,0	1,2
TÜRKİYE'NİN TOPLAM KONFEKSİYON İHRACATI	9.297.050.132	8.066.130.258	-13,2	100,0
İLK 10 ÜLKENİN TOPLAMDA PAYI %	69	67		

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi / Ağustos 2015

Türkiye – Rusya Federasyonu Tekstil Dış Ticareti

2015 yılının Ocak-Haziran dönemi itibarıyla Rusya Federasyonu, Türkiye'nin en fazla tekstil ürünleri (elyaf, iplik ve kumaş) ihraç ettiği ikinci ülke

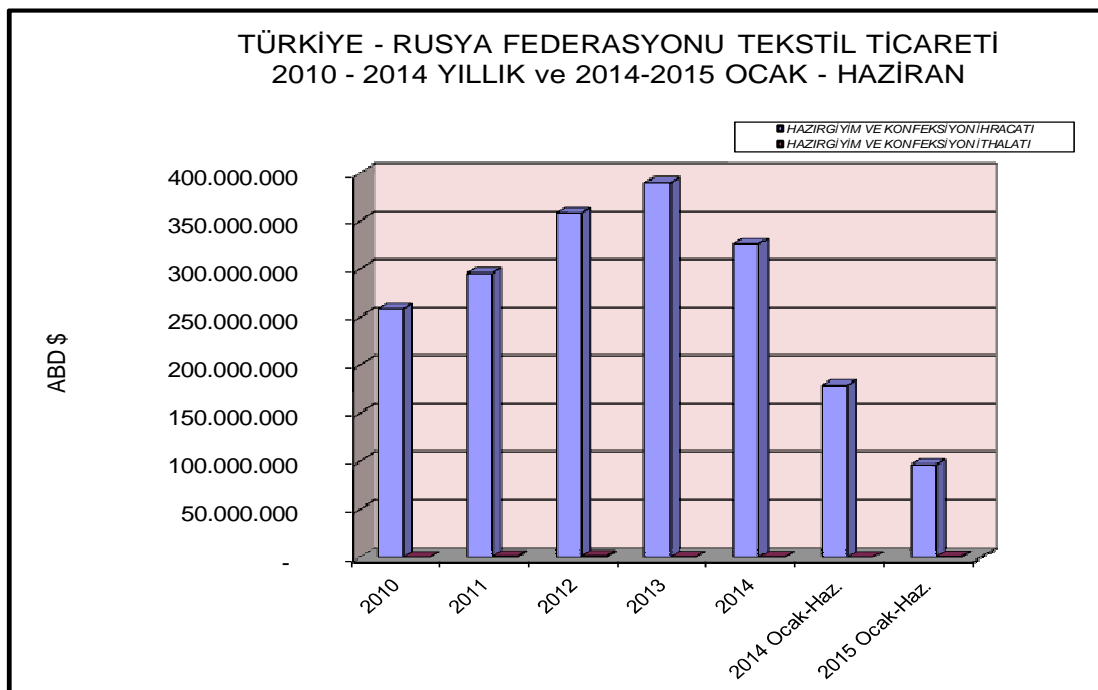
konumundadır. Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki tekstil ticareti Türkiye lehine gelişim göstermektedir.

2010 yılından 2015 Haziran ayı sonuna kadarki dönemde Rusya Federasyonu ile Türkiye arasındaki tekstil ticaretine ilişkin veriler, aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TÜRKİYE - RUSYA FEDERASYONU TEKSTİL VE HAMMADDELERİ TİCARETİ				
Birim: \$				
YILLAR	TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İHRACATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)	TEKSTİL VE HAMMADDELERİ İTHALATI	YILLIK DEĞİŞİM (%)
2010	813.432.455		14.777.919	
2011	1.004.028.913	23,4	16.192.982	9,6
2012	1.127.737.094	12,3	9.892.306	-38,9
2013	1.010.463.039	-10,4	10.244.533	3,6
2014	754.186.978	-25,4	12.150.444	18,6
2014 Ocak-Haziran	387.005.550		6.459.372	
2015 Ocak-Haziran	240.600.570	-37,8	5.387.948	-16,6

Kaynak: Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi / Ağustos 2015

2010 yılında 813,4 milyon dolar olan Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatı, 2012 yılında 1,1 milyar dolar ile tavan yapmış, ancak 2013 ve 2014 yıllarındaki %10,4'lük ve %25,4'lük düşüşler neticesinde 2014 yılında 754,2 milyon dolara inmiştir. 2015 Ocak-Haziran döneminde ise Rusya Federasyonu'na tekstil ihracatındaki kayıp daha da derinleşmiş ve ihracat rakamı %37,8 düşüşle 240,6 milyon dolara gerilemiştir.

Diğer yandan 2010 yılında 14,8 milyon dolar olan Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı izleyen dört yılda %18'i aşan artışlar ve %39'a yaklaşan düşüşlerle 2014 yılında 12,2 milyon dolar olmuştur. 2014 yılındaki %18,6'lık artışı, 2015'in ilk altı ayında %16,6'lık bir düşüşün izlediği görölmektedir ki, bu düşüşle Rusya Federasyonu'ndan tekstil ithalatı 6,5 milyon dolardan 5,4 milyon dolara gerilemiştir.

V. FAYDALI İRTİBAT BİLGİLERİ

T.C. Moskova Büyükelçiliği Ticaret Müşavirliği

Tel. : 495-246 29 89

Faks: 495-246 49 89

E-posta: moskova@ekonomi.gov.tr

Rusya Federasyonu Ankara Büyükelçiliği Ticaret Temsilciliği

Tel.: 312- 425 49 90

Faks: 312- 418 39 91

E-posta: rustrade@netone.com.tr

Rusya Federasyonu Türkiye Ticaret Temsilciliği İstanbul Şubesi

Tel.: 212- 244 35 87

Faks: 212- 249 35 53

E-posta: rus-ticaret@yandex.ru

VI. YARARLANILAN KAYNAKLAR

- International Trade Center, İstatistik Veri Sayfası.
<http://www.intracen.org/>
- Ekonomi Bakanlığı Bilgi Sistemi.
- Rusya Giyim Pazarının Analizi, Step by Step Danışmanlık Kuruluşu, Rusya.
- Rusya Hazır Giyim Sektörü Pazar Araştırması, AC Nielsen.
- "Russian Clothing Markets Continue to Lure Consumers", *Textiles Eastern Europe*.

*İTKİB Genel Sekreterliği
Hazırgiyim ve Konfeksiyon Şubesi
Ağustos 2015*

** İTKİB Genel Sekreterliği kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz.*